

Vlaams
Parlement

vergadering **43**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire Morgenvergadering

van 26 juni 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	3
VERONTSCHULDIGINGEN	3
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	3
ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2011 – 23 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	3
Artikelsgewijze bespreking	3
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013 – 18 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013 – 19 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 7	
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013 – 2022 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 14	
Algemene bespreking	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	38

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 9.30 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Philippe De Coene, Dirk de Kort, Annick De Ridder, Fientje Moerman, Ludo Sannen, Marleen Vanderpoorten, Marc Van de Vijver, Kris Van Dijck, Johan Verstreken: ambtsverplichtingen;

Mia De Vits: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Michèle Hostekint, Joris Van Hauthem, Goedele Vermeiren: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 60/33)

■

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2011

– 23 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2011.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Diependaele, verslaggever, heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, gezien de zeer korte toelichting van de minister en het feit dat er geen opmerkingen waren in de commissie, verwijs ik graag naar het schriftelijk verslag. (*Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 23/1)

– *De artikelen 1 tot en met 62 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013

– 18 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013

– 19 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 7

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013

– 2022 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 14

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013, het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor om de algemene besprekingen van de drie ontwerpen van decreet samen te voegen tot één enkele algemene bespreking. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Peter Van Rompuy, verslaggever, heeft het woord. (*De heer Peter Van Rompuy is niet aanwezig*)

Het spijt me, maar er moet, volgens het reglement, wel verslag worden gegeven.

De heer Meremans, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Poleyn, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Fournier, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Kindt, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Eerlingen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Vandaele, verslaggever, heeft het woord.

De heer Vanlerberghe, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Celis, verslaggever, heeft het woord.

Geen enkele verslaggever is aanwezig. Ik schors de vergadering.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, kunnen we dan niet al een van de volgende agendapunten aanvatten?

De voorzitter: Neen, mevrouw Dillen, we gaan geen van de volgende punten doen. Iedereen wordt hier verwacht om 9.30 uur.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, u hebt groot gelijk. Maar daardoor worden diegenen die hier wel aanwezig zijn, en dat zijn er toch wel enkelen, gestraft. Dat is ook niet correct. Onze agenda is druk genoeg om al met een ander punt te beginnen.

De voorzitter: Dan moet ik andere ministers opvorderen, enzovoort. Dus ik schors de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 9.33 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 9.44 uur.*

Dames en heren, ik heb uit informele contacten afgeleid dat de voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting een kort verslag zal brengen.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, er is me, als voorzitter van de commissie Financiën en Begroting, gevraagd een kort verslag te brengen over de werkzaamheden in de commissie met betrekking tot de aanpassing van de middelenbegroting, de uitgavenbegroting en het programmadecreet.

Er is een uitvoerige bespreking gehouden, niet enkel in de commissie Financiën en Begroting, maar ook in alle vakcommissies. Ten gevolge van een aantal wijzigingen aan de hypothesen in verband met de opmaak van de begroting 2013, waardoor een aantal uitgaven en inkomsten moeten worden aangepast, heeft de Vlaamse Regering ons gevraagd een begrotingscontrole door te voeren.

De minister van Financiën heeft het eerst over de ontvangsten gehad. De hypothese in verband met de economische groei, die gevolgen heeft op de middelen die we door middel van onze dotaties van de centrale overheid ontvangen en op de ontwikkeling van de gewestbelastingen, houdt in dat de realisaties lager dan oorspronkelijk geraamd zouden uitvallen. Er zijn ook een aantal problemen in verband met de uitgavenbegroting. Het gaat onder meer om uitgaven in verband met de scholenbouw en om de problemen met de financiering van de schoolcapaciteit. Dat is een van de belangrijkste punten. We hebben tevens het programmadecreet besproken. Het gaat dan onder meer om nieuwe bepalingen in verband met de successierechten, de planbatenheffing en het Vlaams Fonds voor de Lastendelging.

Tijdens de besprekingen zijn heel wat mensen aan het woord geweest. Eerst heeft het Rekenhof een uiteenzetting gegeven. Het Rekenhof heeft een aantal bemerkingen gemaakt in verband met de begroting. Het gaat hoofdzakelijk om de onderbenutting, die de aanleiding tot heel wat discussie heeft gevormd. De Vlaamse Regering schat de onderbenutting 240 miljoen euro hoger in dan in de initiële begroting. Daarnaast zijn een aantal betaalkredieten verminderd. Er zijn dan ook heel wat vragen over het verslag van het Rekenhof gesteld.

De heer Van Mechelen heeft gesteld dat de Vlaamse begroting enkel door middel van de terugbetaling van de schuld van KBC in evenwicht kan worden afgesloten. Daaronder schuilt volgens hem een groot structureel tekort. Hij heeft dit uit het op basis van het Europees Stelsels der Rekeningen (ESR) gecorrigeerd primair saldo in de geconsolideerde tabel van 424 miljoen euro afgeleid. Het tekort is de voorbije jaren van 331 miljoen euro in 2011 naar min 81 miljoen euro in 2012 en min 198 miljoen euro bij de opmaak van de begroting voor 2013 opgelopen. Volgens hem is er sprake van een zwaar structureel tekort, dat met de terugbetaling van de schulden van KBC wordt gemaskeerd. Dit punt heeft uiteraard tot een discussie geleid.

De heer Vereeck heeft een uitgebreide toespraak over de toereikendheid van de betaalkredieten gehouden. Hij zal die hier straks misschien nog herhalen. Hij heeft een aantal tekorten bij het beleidsdomein Welzijn en bij het Vlaams Fonds voor de Lastendelging vastgesteld. Op basis van het rapport van het Rekenhof concludeert hij dat deze begroting te algemene titel aan een gebrek aan structurele maatregelen lijdt. De eenmalige maatregelen bedragen meer dan 1,4 miljoen euro. Dit geld is de afgelopen drie jaar voor recurrente uitgaven gebruikt.

Hij baseert zich hier ook op het SERV-rapport (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) en komt tot de conclusie, die ook de heer Van Mechelen heeft gemaakt, dat deze begroting

vol zit met eenmalige maatregelen maar dat er structureel van een evenwicht geen sprake is. Hij kan daar seffens nog meer in detail op ingaan.

Er was ook een uiteenzetting van de heer Tack, die vaststelt dat er inderdaad minder inkomsten zijn. De heer Tack had het er ook over dat er erg wordt gerekend op de onderbenutting om te komen tot dat evenwicht.

Mevrouw Meuleman had de indruk dat het Rekenhof de creatieve manier van begroten van minister Muylers slechts matig kon appreciëren. Dat hebt u toch gezegd, mevrouw Meuleman? Het Rekenhof stelt voor dat men ofwel de uitgavenkredieten scherp moet stellen ofwel dat men op onderbenutting moet rekenen. Mevrouw Meuleman is van oordeel dat deze begroting zwaar onderschat is. Ze pleit voor een aantal dingen die er niet in staan, onder meer in verband met milieu-uitgaven en uitgaven voor Welzijn.

De minister heeft daarop geantwoord met een aantal replieken. De repliek in verband met Open Vld heeft aanleiding gegeven tot amendementen in verband met de provisies, die zijn toegelicht door de heer Van Mechelen. Er was in te weinig provisies voorzien, en die moeten beter gelibelleerd worden omdat men voor een aantal uitdagingen staat. Men stelt 150 miljoen euro voor als buffer inzake beleids- en betaalkredieten die moet dienen om conjuncturele schommelingen op te vangen en te libelleren. Dat zou inhouden dat als de buffer moet worden aangewend in die zin, een heroriëntatie gebeurt naar het Toekomstfonds. Dat amendement heeft Open Vld ingediend.

Een tweede amendement is het schrappen van de buffer van 100 miljoen euro waarin wordt voorzien als een soort van blanco cheque voor beleidskredieten waarvan niemand weet waar ze precies gelibelleerd wordt.

Helemaal op het einde is een amendement van de heer Van Malderen ingediend door de verschillende meerderheidsfracties in verband met de cross-border lease, de grensoverschrijdende financiële transactie afgesloten door Sint-Niklaas, Dendermonde en Hamme. Deze verschillende gemeenten willen die transactie stopzetten. Dat zou een vervroegde afkoop van de drie besturen betekenen en onoverbrugbare kosten. Daarom hadden ze gevraagd om de waarborg van het Vlaamse Gewest stop te zetten en op die manier de kans te hebben om dat te realiseren. Er zijn een aantal vragen gesteld, onder meer door het Vlaams Belang, zeggende: die waarborg is toegekend, maar moeten we die waarborg ook niet juridisch afschaffen?

Uit het antwoord van minister Muylers is gebleken dat het Vlaams Parlement die waarborg niet heeft toegekend. Het Vlaams Parlement heeft de Vlaamse Regering gemachtigd een overdraagbare waarborg toe te kennen aan de lokale besturen. Die machtiging op zichzelf is niet de toekenning. De Vlaamse Regering hoeft in principe trouwens die machtiging niet uit te oefenen. Die waarborg is voorlopig door de Vlaamse Regering toegekend eind januari 2009 onder een reeks voorwaarden. Net zoals de Vlaamse Regering instond voor de feitelijke waarborgtoekenning, staat ze nu ook in voor de terugtrekking van de waarborgen. Het Vlaams Parlement hoeft geen terugtrekking te machtigen. Alleen het subsidie karakter is hier aan de orde. Dat is ook in een amendement opgenomen. Er werden ook vragen gesteld of de Inspectie van Financiën (IF) daarmee akkoord ging. Dat werd rondgedeeld. Op die manier is dat amendement ook in de commissie goedgekeurd.

Voorzitter, dat zijn grosso modo de belangrijkste aspecten die aan bod zijn gekomen. Ik neem aan dat in de plenaire zitting de fracties de verschillende onderdelen zullen behandelen. *(Applaus)*

De voorzitter: Ik meen dat ik namens het parlement deze wijze 60-plusser mag feliciteren voor de weergave van de grote lijnen van het verslag. Zo heeft iedereen toch een idee van wat er allemaal in de commissies werd besproken. Zijn er nog andere verslaggevers die zich daarbij willen aansluiten? Ik veronderstel van niet, die durven dat nu zelfs niet meer.

Door het samenvoegen van de drie ontwerpen van decreet krijgt elke spreker maximaal 30 minuten.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister-president, minister, beste collega's, de begrotingscontrole was geen evidente oefening doordat er heel wat ongunstige parameters op ons afkwamen. Ik breng ze even kort in herinnering. De economische groeiprognozes zijn naar beneden herzien, van 0,7 naar 0,2. Ook de inflatieschatting is neerwaarts gericht en niet alleen voor 2013, maar ook voor het jaar 2012. Dat is belangrijk, want 2012 beïnvloedt op twee wijzen de begrotingsopmaak van 2013: de startbasis in 2013 is lager als de cijfers voor 2012 lager zijn en ook de afrekening van de federale dotaties worden neerwaarts herzien. Vandaar dat er een belangrijker minderontvangst van bijna 320 miljoen euro is bij de start van deze begrotingscontrole.

Tegen de achtergrond van deze economische stilstand wil ik toch ook nog even zeggen dat er eigenlijk al vijf jaar een economische stilstand is. Qua bbp zitten we in Vlaanderen in 2013 nauwelijks hoger dan in 2008. Bovendien is dat in Europa nog niet zo'n slechte prestatie, want in heel wat landen en regio's bevindt het niveau van het bbp zich in 2013 lager dan het niveau van 2008. Maar als we dat vergelijken met het regeringsakkoord en de meerjarenplanning die bij de regeringsvorming werd opgesteld, dan zitten we toch in een heel andere situatie dan toen verwacht werd.

In deze minder gunstige economische context met een economische stilstand, voor het derde jaar op rij een begroting in evenwicht indienen, dat blijft een heel puike prestatie, want dat wijst erop dat er eigenlijk wel een verstrakking van het budgettaire beleid is. Die verstrakking is evenwel bij deze begrotingscontrole enigszins verzacht omdat men de onderbenutting op een meer realistische manier heeft ingeschat, wat dus 240 miljoen euro opleverde. En ook de betalingskredieten werden herhaamd. Op die manier kwam er, in plaats van een tekort van 320 miljoen euro, een overschot van 170 miljoen euro, en dat werd vooral verdeeld tussen het aanleggen van een buffer en een extra inspanning voor het bestrijden van de jeugdwerkloosheid.

Over die harraming van de betaalkredieten en van de onderbenutting werd in de commissie inderdaad nogal schamper gedaan door onze vrienden van de oppositie. Ik wil daar toch wel drie zaken over zeggen.

Een, de onderbenutting in 2013 bedraagt 2,15 procent, en dat is lager dan het gemiddelde van de laatste tien jaar toen de onderbenutting gemiddeld 2,5 procent bedroeg. Nu zeggen dat de onderbenutting drastisch wordt opgetrokken tot virtuele onrealistische hoogten, en dat dus de begroting in evenwicht eigenlijk virtueel en onrealistisch is, klopt niet, want de onderbenutting, die 2,15 procent, ligt lager dan het historisch gemiddelde van de laatste tien jaar.

Twee, het is heel duidelijk dat er een provisie is aangelegd van 150 miljoen euro om betaalincenties op te vangen en om eventueel een extra conjunctuurverslechtering op te vangen. Er is een provisie ingebouwd in deze begrotingscontrole.

Drie, men vraagt zich af of de harraming van de betaalkredieten wel de juiste politiek is, of het geen dubbel gebruik is, met de onderbenutting.

Ik stel vast dat enkele dagen geleden dezelfde tactiek is toegepast door de alom aanwezige Maggie De Block, staatssecretaris op federaal niveau. Zij gaf 90 miljoen euro terug, in een heel gracieuze beweging. Eigenlijk doet ze hetzelfde, namelijk een harraming van haar betaalkredieten. Heel Vlaanderen en België applaudisseren voor de sterke staatssecretaris. Ik zeg het vooral voor u, vrienden van Open Vld. Ik wil u niet citeren, mijnheer van Rouveroij, maar u vraagt terecht dat politici ernstig zijn en dat proberen uit te stralen. U roept op om niet mee te doen aan het spelletje om het andere niveau te verwijten wat je op het niveau waar je beleidsverantwoordelijkheid draagt, zelf doet. Wel, wat mevrouw De Block doet op federaal

niveau en waarvoor ze luid applaus krijgt van u en blijkbaar heel de gemeenschap, heeft de Vlaamse Regering hier ook gebracht.

Deze begroting is dus in evenwicht, voor het derde jaar op rij, op basis van voorzichtige ramingen. Er is niet gekozen voor gemakkelijke oplossingen. Er zijn geen belastingverhogingen, beste collega's. Er is ook niet gekozen om bijvoorbeeld niets te doen voor de lokale besturen, wat eventueel ook kan, en waarover we de laatste weken veel lezen. Het is heel belangrijk dat het Gemeentefonds nog steeds kan aangroeien met 3,5 procent per jaar, wat duidelijk hoger is dan de nominale groei van het bbp. De middelen die Vlaanderen veil heeft voor de lokale besturen stijgen dus sneller dan de nominale groei van het bbp, ze stijgen dus sneller dan de welvaart. Eerlijkheidshalve moet ook worden gezegd dat op dat vlak de Vlaamse Regering een belangrijke steun vormt voor het Gemeentefonds. Ook de investeringen zijn behouden, in welzijn, in innovatie. Voor scholenbouw is er een tandje bijgestoken met 46 miljoen euro en in 2014 wordt dat 60 miljoen euro.

Alles bij elkaar worden er toch keuzes gemaakt. Een begroting in evenwicht is natuurlijk niet voldoende voor een sterk Vlaams beleid: er zijn ook structurele hervormingen nodig. Binnen de bevoegdheden die we vandaag hebben, maakt de Vlaamse Regering ook de keuzes om structureel te hervormen. Er is de vereenvoudiging van de procedures. De omgevingsvergunning zal er komen en wordt dus dit jaar gerealiseerd.

In verband met de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt hebben we enkele weken geleden een belangrijk debat gehad en de regering heeft een belangrijke beslissing genomen met de goedkeuring van het masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs, waarin inderdaad heel wat maatregelen zitten om de technici in onze maatschappij op te waarderen, om het technisch onderwijs op te waarderen, om techniek van in de lagere school dichterbij de leerlingen te brengen.

De derde hervorming is er voor innovatie. Deze regering kiest er duidelijk voor om de middelen voor innovatie op peil te houden en een extra tandje bij te steken in deze moeilijke budgettaire tijden. Ik wil de minister van Innovatie oproepen om verder te gaan met de vereenvoudiging van de structuren en instellingen, verder doorgedreven clustering te doen, om het innovatiebeleid krachtiger en beter te maken.

Een vierde hervorming gaat over de transformatie van onze Vlaamse economie. We hebben gisteren in de krant kunnen lezen over het ViA-verhaal, waar sommigen hier ook af en toe nogal schamper over doen. We hebben gisteren kunnen kennismaken met de resultaten van Pact 2020. Er zijn indicatoren die gerealiseerd zijn. De meeste indicatoren gaan in de goede richting. Er zijn er enkele die aanwijzen dat er een tandje moet worden bijgestoken. Het globale verhaal, tegen de achtergrond van een moeilijke economische situatie, is al bij al een mooi resultaat. Er is het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK). Het Kempenplan is op komst. Deze regering onderbouwt de transformatie van de Vlaamse economie en bereidt de 21e eeuw op een goede manier voor.

Wat stellen onze vrienden van de oppositie daar tegenover? Ik hoor regelmatig zeggen dat we meer moeten doen. Ik hoor dat we de schuld sneller moeten afbouwen, dat we meer moeten investeren en hogere provisies moeten aanleggen. Het is een en-en-verhaal, maar ik krijg geen zicht op het uiteindelijke totale beeld.

De Lijn wordt regelmatig als een deus ex machina naar voren geschoven, als een bron van grote en ruime besparingen. Ik moet weer even naar onze vrienden van de Open Vld kijken, ik lees in het boekje van mevrouw Rutten dat zij voorstelt om De Lijn te privatiseren. Dat is wel een besparing van bijna een miljard, maar dat zou een unicum zijn in de Westerse wereld dat het openbaar vervoer volledig zou worden geprivatiseerd.

Ik zal nog een aantal cijfers citeren. Onder een liberale minister-president is de dekkingsgraad in 1999 29,5 procent, of bijna 30 procent. Mijnheer van Rouveroj, in 2004 was die dekkingsgraad teruggevallen op amper 17 procent. Op vijf jaar tijd van 30 naar 17 procent,

dat is bijna een halvering van de dekkingsgraad. Dus ik zou enige bescheidenheid aan de dag leggen bij het goochelen met de cijfers van De Lijn en de dekkingsgraden, zeker tegen deze achtergrond. Het is miniem, maar het is een kentering die is ingezet de voorbije jaren. Want de voorbije twee jaar is die dekkingsgraad met 1 procent gestegen, misschien een beetje ‘too little’, maar de kentering is ingezet. Voor ons part weet u, kan die dekkingsgraad verder stijgen.

Mijn conclusie is dat een begroting in evenwicht een heel puik resultaat is in deze moeilijke economische omstandigheden. Deze Vlaamse Regering is erin geslaagd om wel duidelijke keuzes te maken. Er zijn geen nieuwe belastingen, er is een provisie aangelegd van 150 miljoen euro in beleids- en betaalkredieten. Er wordt verder krachtig ingezet op investeringen om het economisch herstel zo mee te bevorderen in scholenbouw, in welzijn en in innovatie. Er wordt ook werk gemaakt van de transformatie van de Vlaamse economie door de uitrol van het SALK en het Kempfenplan. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Voorzitter, minister-president, minister van Financiën en Begroting, collega's, mijn collega heeft het daarnet al verteld: de vertraagde groei en de gewijzigde cijfers van de inflatie leiden ertoe dat de initieel opgestelde begroting voor Vlaanderen moet worden bijgestuurd omdat de cijfers minder goed ogen dan bij het opstellen van de initiële begroting. De geraamde minderinkomsten ten belope van 316 miljoen euro worden door de Vlaamse Regering niet gecompenseerd door structurele ingrepen, maar vooral door een oefening in rekenkunde en door een aantal uitgaven uit te stellen. In eerste instantie wordt er voor 246 miljoen euro gesnoeid in de betaalkredieten, 16,5 miljoen euro wordt gevonden door een bijgestelde raming van de inflatie en verder wordt er – en ik citeer: “een secure evaluatie van de kredietbehoeften bij constant beleid voorzien.” Dat moet 129 miljoen euro opbrengen. En “een minutieuze analyse van de betaalbehoeften” brengt 103 miljoen euro op. Alles samen 246 miljoen euro, en ik zie dat u knikt minister, wat betekent dat het juist is wat ik vertel. Ik hoop natuurlijk dat u zult blijven knikken, minister.

Daarnaast komt de onderbenutting terug in beeld.

Over die onderbenutting is al veel geschreven, en nog veel meer gedebatteerd in de commissie. De initieel op 353 miljoen euro geschatte onderbenutting wordt voor dit jaar ineens met 240 miljoen euro verhoogd. Om dat cijfer te verkrijgen, steunt de Vlaamse Regering op de in 2012 gerealiseerde onderbenutting. Uiteraard kan die in 2012 effectief gerealiseerde onderbenutting richtinggevend zijn voor de onderbenutting van 2013, maar zoals het Rekenhof terecht stelt, is dat minder evident dan het lijkt.

Wat zegt het Rekenhof? Ik citeer uit het verslag: “De hoge onderbenutting van 2012 is immers niet alleen te verklaren door efficiënt en zuinig overheidsoptreden maar ook door bijvoorbeeld vertragingen in (...) uitgaven of in de vereffening van sommige investeringsprojecten.” Het Rekenhof vervolgt: “Het is geen goed signaal om die vertragingen zonder meer te projecteren naar volgend jaar.”

Als het bij de onderbenutting over eenmalige uitgaven gaat, dan is dat geen enkel probleem. Gaat het echter om recurrente uitgaven, dan liggen de zaken natuurlijk anders. Bij een maximalisatie van de beleidskredieten moet men er natuurlijk over waken dat het op termijn nog mogelijk is om te voldoen aan de betalingsverplichtingen die hoe dan ook volgen. In die zin is een grote onderbenutting niet steeds zonder gevaar.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Tack, dit is uiteraard duidelijk aan bod gekomen in de commissie. Er is ook al duidelijk gesteld dat het Rekenhof op dit punt even kort door de bocht is gegaan. Het is immers heel duidelijk dat we bij de onderbenutting rekening hebben gehouden met de oversijpelingseffecten van 2012 naar 2013 en omgekeerd, met alle

eenmalige effecten die er zijn. Er wordt gesuggereerd dat we dat niet hebben gedaan. Ook u doet dat nu. Mochten we dat echter niet hebben gedaan, dan zou de onderbenutting niet 2,43 miljard euro zijn geweest, maar 3,49 miljard euro, dus 1 miljard euro meer dan wat wij nu hebben begroot. Ik wil dus onderstrepen dat we niet zomaar de in 2012 gerealiseerde onderbenutting hebben genomen. Het is juist om dat als uitgangspunt te nemen. Dat hebt u terecht gesteld. Vervolgens hebben we de nodige correcties toegepast, waardoor we tot deze onderbenutting zijn gekomen, net als de vorige jaren, met dezelfde werkwijze.

De heer Erik Tack: Anderzijds rijst natuurlijk de vraag of het schrappen in de eerder aangegeven uitgavenkredieten ten belope van 230 miljoen euro niet in tegenspraak is met het bijstellen van de onderbenutting. Ik citeer het Rekenhof: “Het Rekenhof vindt het positief dat de uitgavenkredieten worden scherpgesteld, voor zover de uitgaven realistisch blijven en niet worden onderschat. Het merkt op dat daarmee rekening moet worden gehouden bij de raming van de onderbenutting.” De conclusie van het Rekenhof is belangrijk: “Scherpstelling van de uitgavenkredieten vermindert in principe de kans op onderbenutting.” Dat lijkt me logisch. De vraag rijst of die toename van de onderbenutting voor 2012 dan wel realistisch is. Het Rekenhof acht een stijging van de onderbenutting in tegenspraak met een minutieuze afmeting van krediet- en betaalbehoeften, waardoor de regering 229,6 miljoen euro denkt te besparen. Tot besluit stelt het Rekenhof een accuratere raming te verkiezen boven een stijging tot de onderbenutting.

Mijn conclusie is de volgende. Er wordt voor 246 miljoen euro geschrapt in de uitgaven en tegelijkertijd wordt in een toename van de onderbenutting met 240 miljoen euro voorzien. Samen is dat 486 miljoen euro. Trekken we daarvan de minderinkomsten van 316 miljoen euro af, dan geeft dat een overschot van 170 miljoen euro. Dat stopt u dan in een buffer, een buffer die moet dienen voor een tegenvallende economische groei of voor extra uitgaven. Het zou echter wel eens kunnen dat die buffer niet daarvoor zal dienen, maar zal moeten dienen voor het bijpassen als zou blijken dat die onderbenutting van 593 miljoen euro overschat was. Die buffer is dan niet langer een conjunctuurbuffer, maar een onderbenuttingsbuffer. Het Rekenhof wijst erop dat die provisie, dus de buffer, slechts mogelijk is dankzij de hogere raming van de onderbenutting, en met andere woorden staat of valt met de effectieve realisatie van die onderbenutting.

Minister-president, recent hebt u gesprekken gevoerd met de federale premier. Daarbij zou zijn gesproken over de responsabiliseringsbijdrage. Ik verneem dat zou zijn afgesproken dat Vlaanderen ter zake een hogere bijdrage kan leveren. Zal de buffer waarin u hier hebt voorzien, daarvoor worden aangesproken? Waar zult u dat geld halen? Zal die buffer eventueel ook nog worden aangewend voor de usurperende bevoegdheden?

Door niet samen met een daling van de betaalkredieten in een daling van beleidskredieten te voorzien, creëert de Vlaamse Regering een stijging van de impliciete schuld. Het gaat hier over het extra beleidskrediet voor de scholenbouw of ook voor de provisie van de uitvoering van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat, alsook de engagementen die het VIPA in 2013 zal aangaan via alternatieve financiering en die er in de toekomst voor zullen zorgen dat de lasten worden doorgeschoven naar de toekomst.

Minister-president, het gaat altijd over geld voor de scholenbouw, maar een school bestaat niet alleen uit gebouwen waar natuurlijk geld voor nodig is. Er zijn ook middelen nodig om die extra scholen te voorzien van leerkrachten. Door de stijgende nataliteit had u al veel langer kunnen voorzien dat er extra scholen nodig zouden zijn. Zullen er echter voldoende leerkrachten zijn om die scholen te bemannen? Met een school zonder leerkrachten doet men niet veel. Hebt u daar cijfers over? Wat zijn daar de plannen en voorzieningen?

Ik wil het ook nog even hebben over KBC en de daarmee gepaard gaande beloofde schuldafbouw. De minister van Financiën en Begroting en de Vlaamse Regering in haar geheel zeiden destijds dat alle gelden, zowel de terugbetaling als de penalty fee, zouden gaan naar schuldafbouw. In de algemene toelichting staat echter dat de kapitaal terugbetaling zo veel

mogelijk zal worden gebruikt voor schuldaflossing. Minister, in het kader van de bespreking van de eerste begrotingscontrole van 2013 bleek uit uw antwoord dat dit niet helemaal klopt. Met een deel van die terugbetaling kunnen ESR8-neutrale kapitaalparticipaties en investeringen in mindering worden gebracht. Maar daarmee komt het systeem een beetje op losse schroeven te staan. Wanneer de gelden integraal naar schuldafbouw gaan, wordt een deel toch opnieuw in schuld omgezet omdat u daar kapitaalparticipaties mee aanschaft. De heer Van Mechelen had het zelfs over ESR8-dubieuze kapitaalparticipaties.

Minister Philippe Muylers: We hebben deze discussie ook in de commissie al gevoerd. We zullen het volledige kapitaal en de penalty fee die wordt terugbetaald door KBC, gebruiken voor schuldafbouw. Dat zal boekhoudkundig op die manier gebeuren. Daardoor zullen we een aantal langetermijnschulden die zijn omgezet in kortetermijnschulden, verminderen. Daarnaast is het ook mogelijk dat wij ESR8-participaties aangaan. Dat zijn drie bewegingen die tegelijkertijd gebeuren. Er is de volledige boekhoudkundige terugbetaling. Daardoor is er kasmatig een vermindering van de kortetermijnschulden. En eventueel is er het aangaan van nieuwe schulden, ook boekhoudkundig, naar ESR8. Zeggen dat wij de volledige terugbetaling, zowel de basis als de penalty fee, niet zouden gebruiken voor de schuldafbouw, is verkeerd. We gebruiken die daar volledig voor. Wanneer wij echter bijkomende participaties aangaan, dan kan daarvoor worden geleend. Dat is wat we in het verleden hebben gedaan en nu opnieuw doen.

De heer Erik Tack: Dat had ik ook begrepen in de commissie, minister, maar intussen gaat u een nieuwe schuld aan waar een kapitaalparticipatie aan vasthangt.

Minister Philippe Muylers: Tegenover de nieuwe schuld staat natuurlijk wel een participatie. U moet stoppen met te doen alsof wij een schuld aangaan waarbij dat geld compleet verloren zou zijn. Wij moeten het nodige rendement halen om ESR-neutraal te worden ingeschat. Wij nemen een participatie via vehikels zodat wij de economie verder kunnen ondersteunen vanuit Vlaanderen. Dat is een bewuste keuze die we maken waar rendement en inhoud tegenover staan.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, er is niemand die de opportuniteit van dergelijke participaties in vraag stelt. Het gaat hier alleen over de financieringstechniek via schuld. En dat is toch wel heel ongebruikelijk.

Er zijn een aantal eenmalige inkomsten die u gebruikt voor recurrente uitgaven terwijl dat soort van eenmalige inkomsten uitermate geschikt zou zijn voor zulke risicovolle participaties. Wat we nu al weten, is dat er bijzondere verliezen zijn op alle participaties in het Vlaams Innovatiefonds (Vinnof), het ARKimedees-Fonds. Het gaat erom om het niet met schuld te financieren, maar via eenmalige inkomsten, via meevallers zoals bijvoorbeeld het KBC-dividend.

Minister Philippe Muylers: Ik ben het daar niet mee eens. U bent altijd voor structurele ingrepen. U weet dat als men een structureel evenwicht nastreeft, men op het moment dat de groei nul of negatief is – zoals het vorig jaar was en het dit jaar zal zijn – maar mag uitgaan van een gemiddelde groei van de voorbije jaren. We zouden zelfs tekorten hebben mogen boeken, wat wij niet hebben gedaan. Ik denk dus dat we in 2012 en 2013 structureel in evenwicht zijn.

De heer Lode Vereeck: Dat debat over tekorten gaan we toch niet voeren, want dan hadden we in 2010 en in 2011 overschotten moeten boeken.

Minister Philippe Muylers: Dat is natuurlijk helemaal niet juist. In 2010 en 2011 was het diepe crisis.

De heer Erik Tack: Door op die manier te werk te gaan, zal de nulschuld die tegen 2020 werd gepland, natuurlijk nooit gerealiseerd kunnen worden. Ik weet wel dat er iets tegenover staat, maar er is natuurlijk een extra schuld aangegaan om de participaties te nemen.

Het was niet de oppositie die de nulschuld wou bereiken, maar de Vlaamse Regering zelf die in haar overmoed naar voren schoof om tegen 2020 alle schulden weg te werken. Hoezeer wij in de opeenvolgende jaren er ook de nadruk op legden dat dat niet zou lukken, bleven de Vlaamse Regering en de minister van Begroting dit wegwimpelen.

Minister Philippe Muylers: U doet de werkelijkheid wel geweld aan. Ik raad u aan om sommige verslagen te herlezen. Ik heb heel duidelijk gezegd dat met de volledige KBC-terugbetaling plus de penalty fee terugbetaling, er een tekort van 2 miljard euro is. Je moet natuurlijk het geheel bekijken. Als er op dat moment participaties zouden worden verkocht, dan is de schuld allicht gemakkelijk tegen 2020 weg te werken, zeker als de economie opnieuw aantrekt, wat we in de volgende jaren toch hopelijk mogen verwachten.

De heer Erik Tack: Met 'als' en 'als' geraak je niet ver.

Ook het Rekenhof en de SERV hebben ondertussen al laten weten dat de streefdatum van 2020 niet meer haalbaar is. Ik vraag me af wat deze participaties op termijn nog waard zullen zijn.

Ik wil het nog even hebben over die eenmalige inkomsten. De heer Vereeck heeft het er in de commissie ook al over gehad. Deze Vlaamse Regering blijft structurele uitgaven financieren met eenmalige inkomsten, en dat lijkt me geen gezonde manier van werken. Naast de gelden voor extra scholenbouw, is er ook geld voor lessen NT2. Die uitgaven zijn noodzakelijk omdat er steeds meer mensen van vreemde origine in ons Vlaanderen komen wonen. Ze zijn de Nederlandse taal niet machtig en die lessen NT2 zullen niet voor natieve Vlamingen bedoeld zijn. De extra scholenbouw is er niet omdat onze Vlamingen veel kindjes maken. Het is het omgekeerde: wij kennen een dalende nataliteit.

Minister-president, naast deze kosten voor scholen en NT2, zal deze immigratie – en ik zeg dit louter rationeel, niet emotioneel – op termijn ook nog extra kosten veroorzaken voor meer ziekenhuizen, meer kinderopvang, meer huisvesting, meer openbaar vervoer en meer files. Dat zal leiden tot nog minder open ruimte. Ik heb deze vraag al twee keer gesteld en u hebt ze telkens afgewimpeld door te zeggen dat ik mijn kop in het zand steek. Door de vraag telkens opnieuw te stellen, bewijs ik wel dat ik mijn kop niet in het zand steek, maar nadenk over de toekomst van ons Vlaanderen. Heeft uw regering er al over nagedacht wat de komende decennia de impact van de toegenomen bevolking zal zijn in ons Vlaanderen, dat waarschijnlijk een van de meest dichtbevolkte regio's – of misschien wel de meest dichtbevolkte – van Europa is? Hoe zult u dit aanpakken?

Indien deze evolutie zich doorzet, zal Vlaanderen op langere termijn één grote stad worden, gelijkaardig aan Londen: een groot stadsgewest, een groot verstedelijkt gebied, waar er bijna geen open ruimte meer is.

Ik richt mij ook tot Groen. Heeft Groen er al eens over nagedacht wat er zal gebeuren als we niet 6, 7, maar straks 8 of misschien wel 9 miljoen inwoners tellen in Vlaanderen?

Ik zie de fractieleider van sp.a blazen, maar het is een terechte bekommernis. Misschien zitten we hier binnen dertig jaar nog. Dan zullen we deze vraag opnieuw kunnen stellen en zullen we ons afvragen waarom we er niet vroeger over hebben nagedacht.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer Tack, u veronachtzaamt toch het feit dat er ten eerste zoiets is als het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waarin die vragen worden behandeld, en ten tweede dat in ViA is ingeschreven dat Vlaanderen in de toekomst inderdaad een groen stedengewest zal worden. Dat betekent onder andere – de bekommernis over demografie is

ons niet vreemd – dat we in de toekomst ook zullen moeten inzetten op bijvoorbeeld het uitbouwen van het openbaar vervoer zodat die bijkomende mensen zich op een duurzame manier kunnen verplaatsen. U moet niet doen alsof we daar niet mee bezig zijn. Integendeel, ik zie de minister van Ruimtelijke Ordening zitten die daar meer dan een dagtaak aan heeft.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Tack, in het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen wordt nagedacht over de ruimtelijke ordening in 2020 met een doorkijk naar 2050. Daarin bekijken we alle elementen die u nu aanhaalt op lange termijn. Het groenboek bevat uitdagende stellingen, die momenteel worden becommentarieerd vanuit allerlei hoeken. Nadien kan het evolueren naar een witboek. Indien u nog opmerkingen hebt, mag u mij die zeker bezorgen.

De heer Erik Tack: Ik ben blij dat te horen. Ik stel mij enkel de vraag hoe u dat zult blijven bekostigen. (*Opmerkingen van minister Philippe Muyters*)

Dat hoor ik u nu eens graag zeggen. Dat u zich de vraag stelt hoe u het zult bekostigen, wil zeggen dat u er geen pasklaar antwoord op hebt. Zeker als de economie blijft stagneren, wordt het heel moeilijk. De vraag is – die vraag heb ik u ook al gesteld, minister-president – of we die evolutie lijdzaam moeten blijven ondergaan? Kunnen we geen enkele maatregel treffen om dat wat af te remmen, te begeleiden, te structureren en te organiseren? Er zijn tal van landen gekend waarin immigratie niet zo gemakkelijk is als bij ons. Ik weet dat het een federale bevoegdheid is, maar zoals recent bevestigd, hebt u zeer goede contacten met de federale premier. U kunt daarover met hem eens van gedachten wisselen. Ik heb nogal wat ervaring met Australië. Daar kom je niet zo gemakkelijk binnen. Daar moet immigratie een win-winsituatie zijn voor beide partijen: het individu en het land. Het moet voor beide partijen een positieve oefening zijn.

Als conclusie kunnen we stellen dat deze begrotingscontrole vooral een grote rekenoefening is. Enerzijds wordt de kam gehaald door de uitgaven en anderzijds wordt de onderbenutting nog eens met 240 miljoen euro verhoogd. Dat geeft de indruk dat dezelfde centen tweemaal worden geteld. Er is in een buffer voorzien, dat is juist. Die dreigt echter zijn doel als conjunctuurbuffer te verliezen indien zou blijken dat de onderbenutting overschat werd. Het Vlaams Belang kan deze begrotingswijziging dus niet goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister-president, minister, collega's, 'Tout va très bien, Madame la Marquise' is een van de meest bekende Franse chansons van de vorige eeuw. Het is een lied waarin het verhaal wordt verteld van een markiezin die in het buitenland vertoeft en regelmatig contact opneemt met het thuisfront, met haar knecht James. Daarbij krijgt ze stelselmatig het antwoord dat ze zich absoluut geen zorgen hoeft te maken, op enkele kleine incidenten na. In werkelijkheid is zowat alles wat fout kan gaan, ook fout gegaan: het kasteel is afgebrand, de echtgenoot is omgekomen enzovoort.

Collega's, wanneer ik de bijna-hoerastemming van de Vlaamse Regering over de budgetcontrole 2013 hoor en we de reële cijfers bekijken, stel ik mij soms de vraag of er geen parallellen zijn tussen dit liedje en de huidige situatie.

Wellicht is het niet toevallig dat het liedje is ontstaan in het midden van de jaren 30 van de vorige eeuw, in een periode van crisis. De schrijvers ergerden zich blauw aan de toenmalige Franse regering, die bleef beweren dat alles onder controle was en goed ging terwijl iedere waarnemer kon zien dat de afgrond dreigde. Ik wil niet overdreven pessimistisch zijn, collega's, maar wat mij betreft, is de situatie vandaag in Vlaanderen en België niet rooskleurig, laat staan in Europa.

De begrotingstrein raast aan hoge snelheid door, terwijl een ontsporing dreigt. Misschien nog niet dit jaar, misschien niet volgend jaar, maar zoals we nu bezig zijn geraken we er op

termijn niet uit. Een Vlaamse begroting in evenwicht is een verdienste die ik altijd weet te respecteren en appreciëren. Maar neem me niet kwalijk, minister, de manier waarop u die doelstelling bereikt, doet ons de wenkbrauwen fronsen, en niet alleen van de oppositie maar ook van het Rekenhof, van de SERV en veel waarnemers.

Ik zal starten met enkele verstandige uitspraken die ik maandag las in een opiniestuk in een krant: “Een gezond financieel beleid kijkt vooruit en neemt de volle verantwoordelijkheid. Wanneer we het huidig beleid zonder wijzigingen zouden doortrekken dan rest ons binnenkort geen vrije beleids- en investeringsruimte meer. Met de budgetwijziging 2013 zetten we de beweging in naar een begrotingsbeleid dat nauwer aansluit bij de realiteit waarbij we uitvoeren wat we beloven. (...) Uiteraard komen veel ontvangsten voort uit bovenlokale dotaties maar ook daar is het goed om vooruit te kijken en rekening te houden met minder gunstige scenario's, en al houden sommige dotaties rekening met de sociaal-economische toestand van de bevolking, dan nog worden daarmee niet de extra kosten gecompenseerd die het resultaat zijn van onder meer extra zorgvragen, onderwijs of kinderopvang. Daarbij hoort in de eerste plaats het efficiënter omspringen met de overheidsmiddelen. Zo bekijken we vandaag waar de overlap zit tussen de verschillende stadsdiensten en entiteiten, waar we onze overhead efficiënter kunnen inzetten, hoe we infrastructuur beter kunnen benutten. Dus meer doen met minder omdat dit de enige manier zal zijn omdat dit de enige manier zal zijn om te zorgen dat we klaarstaan voor de toekomst.”

Dit zijn niet de woorden van de burgemeester van Leuven maar van de schepen van Financiën van Antwerpen, uw partijgenoot Koen Kennis. Ik heb hem gekend als kabinetschef van minister Bourgeois. Ik weet zijn betoog te appreciëren. Hier straalt een gezonde moraal uit. De vraag is, minister, moeten we dit axioma in Vlaanderen niet op onszelf toepassen? Op het moment dat de inkomsten met 316 miljoen euro dalen, slaagt u erin om een persconferentie te geven om uit te leggen hoe u de extra beleidsruimte gaat besteden. We weten hoe u een en ander hebt gemonteerd.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Van Mechelen, u citeert onze schepen van Financiën van Antwerpen. U verwijst naar de efficiëntiewinsten, de fusies van diensten. Die zaken gebeuren toch ook bij de Vlaamse overheid? Dat zit in de begrotingscontrole vervat. Ik begrijp uw opmerking niet, tenzij dat u een ondersteunend citaat wou brengen voor de begroting. In de begrotingscontrole wordt dat inderdaad doorgevoerd, dat is meegenomen.

Minister Philippe Muylers: Ik steun de uitspraken van Koen Kennis, en ik ben blij dat u dat ook doet. Ik zal u een overzicht geven van de structurele besparingen die wij hebben gedaan om met minder geld dezelfde dienstverlening te kunnen voeren, en dus een efficiënter beleid te realiseren.

Ik begin in 2009: beperking van de verdeling van de indexprovisie voor 100 miljoen euro, de nulindexatie van niet-gebonden kredieten. In 2010 werd bespaard op de facultatieve subsidies, de gereguleerde subsidies, de communicatie en de consultancy. In 2011 hadden we de nulindexatie van niet-gebonden kredieten, de besparing op de loon- en werkingskredieten, de bijkomende besparing van 5 procent op de facultatieve subsidies, de bijkomende besparing op de gereguleerde subsidies, de bijkomende besparing op de communicatie en consultancy, en het terugdraaien van de eenmalige besparing in het onderwijs. De lijst is nog lang niet volledig.

De afschaffing van de CFO-dotatie (Centraal Financieringsorgaan), de bijkomende besparingen in het Hermesfonds, het bevriezen van de niet-loonkredieten in 2012, de besparing van de niet-loonkredieten in 2012, de besparing van het personeel van 6 procent tegen 2014 in 2012, de hervorming van de strategische investeringssteun, het wegwerken van de terbeschikkingstelling, de facultatieve subsidies Welzijn, de dotatie aan het Vlaams Parlement, de inbreng die vanuit het Vlaams Parlement is gedaan. In 2013: de 1 procent

besparing op de loonkredieten, de desindexatie op niet-loonkredieten, de nulgroei van het Provinciefonds. En ik zou zo nog even kunnen doorgaan.

Mijnheer Van Mechelen, als u zegt dat we geen structurele maatregelen hebben genomen, dan som ik ze hier op. We doen een hele besparing, onder meer op het overheidsapparaat. We hebben duidelijke keuzes gemaakt. Wat Koen Kennis voorstelt om in Antwerpen te doen, hebben we in Vlaanderen sinds 2009 ook gedaan.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister, noemt u de geplande oprichting van het nieuwe agentschap Audit Vlaanderen een fusie? Noemt u de geplande oprichting van een nieuw agentschap Vlaamse Sociale Bescherming een fusie? Noemt u de oprichting van het nieuwe agentschap Inburgering een fusie? Noemt u de oprichting van de vzw I-Cleantech een fusie van diensten? Noemt u de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf een fusie?

Minister Philippe Muylers: Alle punten die u opnoemt zijn ... Alleen al het Vlaams Energiebedrijf is bedoeld om een efficiënter energiebeleid te kunnen voeren binnen de Vlaamse overheid. Dat is niet alleen de bedoeling, het zal ook worden gerealiseerd.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer van Rouveroj, het voorbeeld dat u geeft van integratie, is net wel een fusie. Het zijn vijf provinciale diensten die zullen worden samengevoegd. Dat is absoluut wel een fusie en een efficiëntiewinst.

We hebben op het beleidsdomein Innovatie die discussie al heel vaak gevoerd. Daar zitten we met een rapport van 2007, dus van de vorige legislatuur, toen de verrommeling er mede door paars is gekomen, vanwege veel te veel kleinere initiatieven en agentschappen. We proberen te gaan naar een rationalisatie. Er is altijd gezegd – ook door uw mensen – dat dat niet noodzakelijk betekent dat je dan niets meer kunt oprichten, of geen enkele nood meer kunt ondervangen door een nieuw agentschap of wat ook.

Alleen moeten we ervan uitgaan dat we daar heel voorzichtig en rationeel mee moeten omgaan. Zomaar alles op een hoopje gooien en per definitie aangeven dat niets nog mogelijk is, dat kan ook niet de bedoeling zijn.

De heer Dirk Van Mechelen: Het voelt altijd aangenaam dit soort reacties te krijgen, het is een teken dat we er toch niet ver naast zijn. (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Voor alle duidelijkheid, minister, als de ontvangsten dalen met 316 miljoen euro en u kondigt nieuwe uitgaven aan, bijna als een triomfalistisch teken van uw goed beleid, dan moet ik zeggen – maar zoals steeds kan ik me vergissen, maar dan samen met mij vele collega's van het Rekenhof – dat uw rekening niet klopt. Waarom klopt uw rekening niet? Een: omdat u voor het eerst opnieuw de betaalkredieten structureel legt onder de beleidskredieten: 192 miljoen euro. Twee: omdat u de onderbenutting doet stijgen naar een spectaculair bedrag, bijna 600 miljoen euro.

Zowel de oppositie als het Rekenhof zeggen dat het over een pure dubbel telling gaat op een moment dat u de betaalkredieten scherper stelt – wat op zich niet verkeerd is, versta me goed. Als u uw betaalkredieten scherper stelt, en u verhoogt uw beleidskredieten, en u schrijft een hogere onderbenutting in, dan zou het de eerste keer in de geschiedenis zijn dat u hier een put aan het graven bent die op een goede dag in de begroting naar boven komt, en dat zult u niet kunnen vermijden.

Om te reageren op uw besparingen: er was een besparing gepland van 100 miljoen euro – we hebben dat in de commissie grondig kunnen bespreken – naar aanleiding van de kritische doorlichting die het Rekenhof daarover heeft gemaakt. Besparing bij de diensten van de Vlaamse overheid: 11,7 miljoen euro. Ik citeer het Rekenhof letterlijk: “De maatregel is niet structureel.”

Geen functionerings- en managementtoelage meer. Het Rekenhof zegt: “Het is aan de leidend ambtenaren om deze te concretiseren. Of de maatregelen structureel zijn, moet nog worden afgewacht.” Met andere woorden, gaat u het systeem van functionerings- en managementtoelage voor een jaar bevroren of gaat u dat systeem afschaffen? Daarover is geen duidelijkheid.

Over de 4,4 miljoen euro voor De Lijn zegt het Rekenhof: “Over sommige maatregelen is er nog steeds geen akkoord met de vakorganisaties.” En zo kan ik doorgaan. En dan heb ik het nog niet over de grootste besparing, die van 82,2 miljoen euro binnen Onderwijs. Daar zegt het Rekenhof dat over de meest gevoelige maatregel opnieuw kan worden onderhandeld na het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering. Het zal, met andere woorden, de volgende Vlaamse Regering zijn die uiteindelijk de knoop moet doorhakken, of dit een structurele of een eenmalige besparing is. Dixit het Rekenhof.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Mechelen, ik wil even dieper ingaan op de toename van de beleidskredieten. Uit de cijfers blijkt dat de impliciete schuld van 2004 tot 2008 is gestegen van 6,5 miljoen euro tot 8,2 miljoen euro. In 2009 was dat 8,6 miljoen euro, en in 2012 8,7 miljoen euro. Wij hebben de impliciete schuld over de jaren 2009 tot en met 2012 constant gelijk gehouden met het niveau van het einde van de vorige Vlaamse Regering.

Als we het hebben over onderbenutting, hebben we in 2007, 2008 en 2009 4,75, 4,91 en 1,96 procent. Het is zoals de heer Van den Heuvel al zei: we zaten van 2004 tot 2013 met een gemiddelde onderbenutting van 2,5 procent. Nu is het minder. Zelfs als je de buffer erbij zou rekenen, is het vandaag slechts 1,61 procent.

En dan is er het wel of niet recurrent zijn. Ik ga vooral in op de laatste door u genoemde besparing, de belangrijkste ook, zoals u zelf zei. Het akkoord is daar heel duidelijk. Het verandert het percentage naar 78,6 procent voor het vakantiegeld. Natuurlijk kan elk percentage bij elk nieuw akkoord gewijzigd worden. Ik heb het nog nooit anders geweten. Zoals een decreet door een nieuw decreet kan worden gewijzigd, zal ook een afgesproken percentage kunnen worden vervangen door een nieuw percentage, als er daarover een akkoord zou zijn. Zolang dat er niet is, zal het percentage 78,6 procent bedragen. Dus is, wat mij betreft, de besparing heel duidelijk recurrent.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik sluit aan bij minister Muyters. Ik wou over de onderbenutting eigenlijk hetzelfde zeggen.

Maar eerst een algemene bedenking. Vorig jaar en twee jaar geleden hebben we bijna dezelfde discussie gehad: “De begroting is virtueel. Het begrotingsevenwicht is structureel niet in orde. U zult dat niet bereiken. En u zult het zeker niet volgend jaar bereiken want het staat vol eenmalige maatregelen.” Ik stel vast dat dit voor het derde jaar op rij wordt bereikt. Dat is toch al niet meer een eenmalige, unieke prestatie. Daar zit iets structureels, iets duurzaam in. Ook vorig jaar was er de discussie of dit een virtueel evenwicht is. In januari werd gezegd: “De Vlaamse Regering had beter wat meer geïnvesteerd want er is een overschot van 240 miljoen euro.” Ik hoor nog mevrouw Meuleman van Groen daarover tekeergaan in de commissie. We moeten toch eens in alle ernst zeggen dat deze begroting in evenwicht is. Er zijn natuurlijk altijd risico’s want begrotingen zijn ramingen en geen resultaten. Maar nu zeggen dat dit een ‘valse’ begroting is ... Dat woord wordt net niet gebruikt. Dat vind ik een brug te ver.

Wij hebben wat betreft de onderbenutting de cijfers genoemd. Er is geen rekening gehouden met de oversijpeling van 2012 naar 2013. We zitten dus ver onder het gemiddelde van de laatste tien jaar. Als je de buffer mee in rekening neemt, daal je naar 1,6 procent. Mijnheer Van Mechelen, u zegt dat de betaalkredieten een dubbeltelling zijn. Wel, tel ze erbij: 1,6 procent plus 0,8 procent, dan zitten we in de buurt van 2,5 procent. Dan zitten we nog op het gemiddelde van de laatste tien jaar. Als je de betaalkredieten eruit haalt, halen we nog het gemiddelde van de laatste tien jaar.

Wat de nieuwe raming betreft, zie ik dan ook niet in wat het probleem met de onderbenutting en met de betaalkredieten is. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Sas van Rouveroj: Ik wil het nog even hebben over een doelstelling die we delen, namelijk het effectiever en efficiënter maken van onze Vlaamse overheid. We beschikken niet over zeer veel instrumenten om hieraan te werken. Een van die instrumenten is de functionerings- en managementtoelage die als een incentive zou moeten worden gebruikt om ambtenaren die het beste van zichzelf geven ertoe aan te zetten dit vol te houden.

Minister, u schrapt deze toelage. U moet me toch eens uitleggen in welke mate dit een effectievere en efficiëntere Vlaamse overheid dichterbij brengt. Het klopt dat op die manier wat wordt bespaard. Er verdwijnen euro's. Dat is helder. In welke mate zal dit echter de andere doelstelling, een effectievere en efficiëntere Vlaamse overheid, dichterbij brengen?

Minister Philippe Muylers: Ambtenarenzaken valt uiteraard niet onder mijn bevoegdheden. Ik heb begrepen dat de managementtoelage in heel wat departementen en agentschappen al was geschrapt. In een aantal gevallen werd die toelage niet gebruikt op de bedoelde wijze, namelijk om mensen aan te sporen. Het leek ons dan ook beter in de toekomst een ander instrument te hanteren en het bestaande instrument niet langer te gebruiken.

De heer Sas van Rouveroj: Ik hoor hier duidelijk dat het de betrachting van de Vlaamse Regering is dit instrument op zich niet te verliezen. Het instrument moet opnieuw worden georiënteerd. Op dat moment zal er echter geen geld meer zijn. Het geld is ondertussen immers geschrapt.

Minister Philippe Muylers: Voor zover ik weet, wordt elk jaar opnieuw een begroting opgesteld. Daarbij gaan we na waar we al dan niet geld aan willen besteden. We moeten het geld niet besteden aan een instrument dat blijkbaar niet op de meest efficiënte wijze werkte.

De heer Sas van Rouveroj: Ik wil nog kort even repliceren. Het lijkt me beter het instrument op voorhand opnieuw te oriënteren en het hiervoor beschikbare geld niet te schrappen. Op die manier kan de doelstelling, een efficiënte en effectieve Vlaamse overheid, onverkort worden nagestreefd. Nu zullen we in een dipje terechtkomen. Die periode van onzekerheid en onduidelijkheid lijkt me niet goed om ambtenaren aan te zetten het beste van zichzelf te geven.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer van Rouveroj, u pleit er blijkbaar voor om het geld gedurende die korte tussenperiode op een inefficiënte wijze uit te geven. U pleit ervoor dat geld toch uit te geven, terwijl we hebben uitgemaakt dat het instrument niet efficiënt wordt toegepast en niet tot betere prestaties aanmoedigt. U pleit ervoor dit geld in afwachting van een evaluatie en een heroriëntatie toch uit te geven. Ik vind dat zeer vreemd.

De heer Sas van Rouveroj: Ik pleit daar helemaal niet voor. Deze meerderheid is nu al vier jaar in dienst. Gedurende die vier jaar moet zijn vastgesteld dat er met betrekking tot deze betoelaging inefficiënties zijn. Ik wil dat op zich niet eens betwisten. We kunnen hierover praten. Ik vertrek nu even vanuit de hypothese dat er betere systemen bestaan dan de huidige functionerings- en managementtoelage. Ik wil dat aanvaarden.

De Vlaamse Regering heeft echter vier jaar tijd gehad om hierover na te denken. Volgens mij moet het krediet tijdens de heroriëntering worden behouden. Nu wordt het krediet geschrapt en zal de Vlaamse Regering vervolgens beginnen na te denken. De Vlaamse Regering heeft nog tien maanden te gaan. Ik stel me hier grote vragen bij.

De heer Dirk Van Mechelen: Wat de onderbenutting betreft, lijkt het me interessant de cijfers aan te halen. Op die manier kunnen ook de Vlaamse volksvertegenwoordigers die de begroting niet van nabij opvolgen toch volgen.

De inschatting van de onderbenutting stijgt met 240 miljoen euro, van 353 miljoen euro naar 593 miljoen euro. Op hetzelfde moment worden de uitgaven- en betalingskredieten

scherpgesteld. Ik citeer in dit verband het Rekenhof en niet mezelf. Het Rekenhof wijst erop dat “de in 2012 gerealiseerde onderbenutting mede het gevolg is van een vertraging in de uitgaven of in de realisatie van sommige investeringsprojecten. De vraag kan worden gesteld of alle vormen van onderbenutting van het vorig begrotingsjaar zonder meer kunnen worden geprojecteerd naar het volgend begrotingsjaar en of de belangrijke vertragingen in de vereffening van uitgaven als recurrent worden beschouwd”. Ik sluit me hierbij aan. We stellen ons die vraag. Het antwoord kennen we vandaag niet. Er is hier al verklaard dat het om een raming gaat. Dat is evident. Elke begroting is een raming.

Dit brengt me bij de aanleg van twee buffers. Op zich lijkt dit een goede zaak. We zijn er. Er wordt in buffers voorzien.

De ene buffer noem ik een fantoombuffer. 100 miljoen euro aan beleidskredieten. Hoe kan je nu in 's hemelsnaam 100 miljoen euro aan beleidskredieten inschrijven als buffer? Dit is toch jezelf echt iets wijsmaken. Dit bestaat niet. 100 miljoen euro beleidskrediet aan buffer! Quid 150 miljoen aan beleids- en betaalkredieten? Dit is een reële buffer waarvan de vraag zich stelt hoe u die buffer gaat spijzen. Eigenlijk komt het erop neer dat u uw onderbenutting met 240 miljoen euro doet stijgen om een buffer in te schrijven van 150 miljoen euro.

Minister-president, u en ik weten wat de bedoeling is. De bedoeling is heel simpel: we gaan voorkomen dat we opnieuw overschotten hebben die we moeten overdragen naar het volgende jaar. We gaan dus een techniek gebruiken waarbij we een potje hebben van 150 miljoen euro waar de regering mee kan schuiven. Dan stelt zich een vraag, die ook het Rekenhof heeft gesteld. Beste collega's, dit is een vraag die we vandaag moeten beantwoorden: gaat het Vlaams Parlement voor de eerste keer aan de Vlaamse Regering een krediet van 150 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten geven zonder dat dit krediet in haar uitgavenpatroon gedetailleerd is en dat dit krediet is geaffecteerd aan uitgaven? Ik zou er geen probleem mee hebben als u zegt dat u die 150 miljoen euro zult gebruiken voor schoolgebouwen. Dat is een geaffecteerde uitgave waar het Vlaams Parlement u voor kan machtigen. In dit geval zegt u letterlijk: we gaan zien wat we met die 150 miljoen euro gaan doen, we gaan die uitgeven.

Minister, deze keer sta ik aan uw zijde om u te helpen, zo kent u mij. Wij hebben een amendement ingediend dat het volgende zegt. Ofwel gaat die 150 miljoen euro zich realiseren. Ofwel heb je ze niet nodig voor tegenvallende economische conjunctuur – want daar dient een buffer voor – als de conjunctuur opnieuw omslaat. Het is de pech die u hebt dat de economische groei niet aanslaat en daardoor de middelen niet recurrent stijgen. Wanneer u uiteindelijk niet wordt gedwongen om die 150 miljoen euro te gebruiken ter compensatie van economisch tegenvallende conjunctuercijfers, wordt die 150 miljoen euro automatisch gestort in het Toekomstfonds en kan dienen om de uitgaven te financieren die zich op termijn zouden stellen.

Ik geef een voorbeeld. We hebben daarjuist het debat al gevoerd met collega Vereeck. Het is de truc van deze regering om nieuwe schulden aan te gaan. Dat doet u al vier jaar. U wilt dat niet gezegd hebben, maar u gaat nieuwe schulden aan. Begrotingstechnisch wendt u die schulden aan voor ESR8-uitgaven, participaties, waardoor ze in de begroting als dusdanig geen effect hebben omdat u geld gaat lenen. U doet een ESR8-participatie waardoor dat budgettair technisch geen repercussies heeft op de begroting. Wel, als we morgen opnieuw het Toekomstfonds zouden hebben, dan zou u die ESR8-participaties kunnen betalen met middelen uit dat Toekomstfonds zonder dat u opnieuw langs de banken moet gaan.

Wat de KBC- schuld betreft, hebben we het debat in de commissie gevoerd. U hebt toegezegd om die voor 100 procent te besteden aan schuldafbouw. Dat is juist. Maar tegelijkertijd gaat u nieuwe schuld aan. Dat is de dialectiek die wij aanvallen. Collega Tack heeft er ook al naar verwezen en ik heb het al verschillende keren gedaan in de commissie. Ik zal vandaag nogmaals de vraag stellen. Ik heb de vraag voor de eerste keer gesteld in een brief op 1 september 2010, niet toevallig op 1 september. De vraag is: hebben wij van Europa al een

antwoord op de pps schoolgebouwen? Vandaag beginnen immers de betalingen voor de eerste serie van 'Scholen van Morgen' zich voor te doen. Laat me heel duidelijk zijn: we zullen al heel snel op een ritme zitten van een paar 100 miljoen euro per jaar. Als dit ooit wordt geconsolideerd met onze Vlaamse begroting, minister-president, dan zal het met terugwerkende kracht naar 2012, in geringe mate, maar vooral naar 2013 en 2014 een enorme impact hebben op onze begroting. Dan is de vraag of we een plan B klaar hebben om dat eventueel te ondervangen.

Minister Philippe Muylers: Ik wil toch even een korte reactie geven op de drie punten, dezelfde reactie als in de commissie.

Een, er is geen sprake van een vrijgeleide, uiteraard niet. Wij kunnen alleen binnen het mandaat dat we als ministers van de Vlaamse Regering van het Vlaams Parlement krijgen, uitgaven doen.

Twee, ik ben het niet eens met uw amendement. U weet toch zeker wel dat een storting aan het Toekomstfonds gewoon een interne stroom is en blijft. Het is niet zo dat we het geld dan ergens opzij zetten. Het is een interne stroom. Als, zoals vorig jaar, op het einde van het jaar blijkt dat er een overschot is, dan zal dat leiden tot een vermindering van onze schuld. Dat hebben we recent nog gezien in de commissie bij de bespreking van het schuld- en waarborgbeheer. Het lijkt me dus geen goede oplossing.

Drie, neen, we hebben nog geen antwoord gekregen vanuit Europa.

De heer Dirk Van Mechelen: Het is toch een interessante piste en ik zie dat ik nog tijd heb om er dieper op in te gaan. U zegt dat het een interne stroom is. Ik wil me daartegen verzetten, minister, want u vergist zich. Als u een buffer inschrijft in de begroting die u niet moet aanwenden om een daling van de inkomsten uit de samengevoegde en de gedeelde belastingen op te vangen ingevolge een dalende economische groei, dan kan de regering perfect de 150 miljoen euro storten in het Toekomstfonds. Het spreekt voor zich dat wanneer er het jaar nadien geld uit dat fonds wordt gehaald, dit moet gebeuren op een ESR8-neutrale manier, door bijvoorbeeld, zoals ik daarjuist al zei, participaties mee te financieren zonder, zoals de heer Vereeck zei, dat we daarvoor naar de bank moeten gaan. Dat stellen wij voor om op termijn de schuld af te bouwen, om de begroting neutraal te houden en om een stop-and-gobeleid te vermijden. We stellen dus voor om te werken met een reële buffer die ook kan worden ingezet bij tegenvallende economische groei of die kan worden overgeheveld naar een fonds dat voor u een hefboom is om nieuwe uitgaven te financieren met een toekomstperspectief.

Maar met alle respect, minister, het geld dat u gaat lenen voor bijvoorbeeld het Vlaams Energieagentschap (VEA), daar lopen we niet erg warm voor. Jammer genoeg heeft zoiets tijd nodig, maar de toekomst zal uitwijzen dat dit soort participaties vroeg of laat worden geconsolideerd en dan klopt uw rekening niet meer.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Mechelen, het is wel een interne stroom. Ik zal dit uitleggen. Als we op het einde van 2013 150 miljoen euro over zouden hebben en we storten die in het Toekomstfonds, dan zal dat bedrag ESR-matig geconsolideerd worden en dan blijft het een overschot. Het overschot zal 150 miljoen euro blijven bedragen. Het is niet zo dat die storting telt als een uitgave van de Vlaamse Regering of binnen de Vlaamse begroting. Die 150 miljoen euro is op dat moment een interne stroom. Het resultaat zal plus 150 miljoen euro zijn.

Als die 150 miljoen euro wordt ingezet in 2013 en ESR-neutraal zou zijn, dan wordt dat niet op de begroting aangerekend.

Maar nu moet u mij eens het volgende uitleggen. Als er 150 miljoen euro over is in 2013 en dat bedrag wordt gebruikt om minder schuld te hebben, dan kan ook op een ander moment, als er vraag is om ESR8-participaties aan te gaan, de schuld opnieuw aangekocht worden.

Gaan we geld opzijzetten terwijl we nog schulden hebben om het dan later aan te wenden? Dat is een keuze. U maakt die keuze. Wij, de Vlaamse Regering, hebben een andere keuze gemaakt. Maar het is een interne stroom, dat is duidelijk.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik zal een derde poging wagen, maar dat is de laatste, om te proberen om het u diets te maken, minister. We hadden in het Toekomstfonds meer dan 500 miljoen euro opgebouwd. Toen het Dexia-schip begon te kapseizen, zijn we niet naar de bank moeten stappen, maar hebben we die 500 miljoen euro geactiveerd om een extra participatie te nemen om zo het kapitaal van Dexia te versterken. Daardoor hebben we uiteindelijk ons deel van de inspanning gefinancierd zonder dat we de Vlaamse begroting met 1 euro hebben moeten bezwaren.

Daartegenover staat dat op het moment dat KBC aan de deur kwam kloppen, het ging toen over een gefaseerde inspanning van 2 en 1,5 miljard euro, dus van 3,5 miljard euro, we de middelen niet meer hadden. We zijn daarom de EMTN-lening (euro medium term note) aangegaan om dit bedrag te financieren, met de middelenafpraak met de bank dat ze ons hiervoor een bonus zou betalen van 50 procent, geld, minister-president, dat u met heel veel genoeg de volgende maanden zult zien binnenkomen.

Dat is het verschil in beleid, minister. De reële buffer in de begroting heeft onvoorstelbare voordelen.

Een, als minister van Financiën zit u op rozen, want er mag al eens iets mislopen. Er mag bijna 0,3 tot 0,5 procent minder groei zijn, zonder dat u één inspanning moet doen bij de budgetcontrole om die begroting in evenwicht te brengen, want u vermindert gewoon de buffer die daarvoor is aangelegd.

Twee, door die buffer kunt u ook doen wat u nu doet door de onderbenutting. Dat noemen het Rekenhof en ik een dubbeltelling. Daarover kunt u blijven discussiëren, maar u kunt een begroting nooit voor 100 procent uitgeven. Ik vind het wel spijtig dat wij volgens deze regering in het BBC-verhaal (beleids- en beheerscyclus), waar wij nu allemaal mee worstelen op lokaal niveau, de techniek van de onderbenutting niet mogen inschrijven in de gemeentebegroting, hoewel u die bij mijn weten nooit voor 100 procent kunt uitgeven.

Drie, als u inderdaad die buffer niet nodig hebt, belandt die in het fonds voor latere uitgaven. U kunt blijven vertellen dat dat niet waar is, maar het is wel waar. Wat is er vorig jaar gebeurd, minister? U bent verrast – en dat is het enige juiste woord – door het feit dat de monitoring van de begroting vorig jaar toch ernstige gebreken heeft vertoond, want u bent uiteindelijk op het einde van het jaar tot het besef gekomen dat u bijna 500 miljoen euro niet zou kunnen uitgeven.

Zoals het hoort, zijn dan alle zeilen bijgezet. Dan wordt er getelefoneerd. De gemakkelijkste telefoon is die naar uw overbuur, minister Crevits, om te vragen waar er nog facturen liggen die vervallen in januari-februari 2013, om die te laten binnenkomen en proberen vast te leggen, te financieren en te betalen. Dat is er gebeurd. Zo hebt u bij mijn inschatting ongeveer 250 miljoen euro kunnen wegwerken. Er is nieuw vakjargon bij gekomen: oversijpelingseffecten. Het is een leuk woord om te zeggen wat wij ook hebben gedaan in het verleden, en er is ook niets mis mee: facturen die u kunt betalen in december 2012, worden betaald, om de druk op 2013 wat weg te nemen. Daar is niets verkeerd mee.

U had dan nog een saldo van 200 miljoen euro. En dat kan enkel worden gebruikt voor schuldafbouw. Terwijl met de techniek van de buffer en het storten in het Toekomstfonds, u dat had kunnen vermijden. Dan zou u op structurele wijze een gezondere begroting uitbouwen.

Minister Philippe Muylers: Ik zeg het dan ook voor een derde keer. Mocht u het nog een vierde keer zeggen, herhaal ik het opnieuw. Mijnheer Van Mechelen, er is een fundamenteel verschil tussen toen en nu. Als je schulden hebt bij de bank, die zijn aangegaan door

omstandigheden die we allemaal kennen, heeft het geen zin om daarnaast een potje in surplus aan te leggen, onder de naam Toekomstfonds, in de Vlaamse begroting. Op dat moment heeft dat geen zin. Als je geen schulden zou hebben bij de bank, naast impliciete schulden of pps-schulden, dus geen rechtstreekse schulden bij de bank, kan ik begrijpen dat het zinvol is om het geld niet te gebruiken om dure leningen af te betalen, maar eerder om op te potten om hier en daar te kunnen inzetten indien zinvol.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Mechelen, ik wil u vragen, om het vandaag te noteren, wat uw voorspelling is voor het einde van het jaar. Ik hoor u bezig over een doomsdayplaatje. Gaan we naar een zwaar structureel deficit? Waar gaan we naartoe? Er zijn altijd argumenten voor uw redenering, maar wat wilt u eigenlijk bewijzen?

Bij het begin van uw betoog had u het over de 'afgrond'. Dat woord hebt u genoemd. 'Tout va très bien, madame la marquise.' Maar eigenlijk staan we aan een afgrond. Zegt u dat we in een soort van budgettaire kraan zijn terechtgekomen, waarbij we aan het einde van het jaar moeten vaststellen dat de doelstelling absoluut niet wordt bereikt? Ik zou graag hebben dat u vandaag een prognose maakt, zodat we u aan het einde van dit jaar, wanneer we de begrotingsresultaten van 2013 bespreken, daaraan kunnen herinneren.

Want, zoals Koen Van den Heuvel gezegd heeft: u en ook mijnheer Vereeck voorspellen nu al het tweede jaar na elkaar dat we nooit een evenwicht gaan behalen en dat de toestand kritiek is. Maar wat wilt u eigenlijk bewijzen? Waar wilt u naartoe met uw redenering?

De heer Dirk Van Mechelen: Wat wil ik bewijzen, mijnheer Van Rompuy? De algemene ontvangsten van Vlaanderen zijn 27,431 miljard euro. De uitgaven zijn volgens de begroting 26,165 miljard euro. Er is dus een positief saldo van 1,266 miljard euro. Dat is het begrotingssaldo of primaire saldo.

In de commissie heb ik gezegd – en ik zal het nog eens herhalen – dat bij de ontvangsten 1,75 miljard euro zit van de KBC en dat, als men dat bedrag uit de ontvangsten haalt, en men de gewone ontvangsten met de uitgaven bekijkt, men met een negatief primair saldo zit van 483 miljoen euro. Als men zegt dat het bedrag van 1,7 miljard wel binnenkomt maar opnieuw besteed wordt aan schuldafbouw, dan klopt dat. Maar – u moet mij niet geloven – u neemt de lijn ESR-gecorrigeerd primair saldo min 424 miljoen euro, en uiteindelijk wordt dit volledig toefietst door daartegenover een onderbenutting te zetten van 593 miljoen euro.

Wat ik wil zeggen is, dat het voor een begroting, of dat nu in de gemeente x, y of z is of in Vlaanderen of op federaal niveau, zeer gevaarlijk en structureel ongezond is dat het primair saldo zo negatief is. Als het Rekenhof waarschuwt – zoals steeds in zeer beleefde bewoordingen – dat die onderbenutting op die manier niet kan blijven doorgaan en dat u uzelf zult tegenkomen, dan zeg ik, mijnheer Van Rompuy, dat het essentieel is – en iedereen weet dat – om te proberen op eigen dienstjaar in evenwicht te geraken. In 2009 en 2010, midden in de economische crisis was dat totaal onmogelijk, daar zijn we het allemaal over eens. Maar we zijn nu in 2013, en ondertussen zijn door de Financieringswet, het fameuze Lambermontgeld, onze middelen de voorbije jaren structureel gestegen. Dit jaar krijgen we door de tegenvallende economische conjunctuur een oplawaai van 316 miljoen euro aan minderontvangsten. Men zou er dan kunnen van uitgaan dat je de tering naar de nering zet, wat ook wordt bepleit door uw schepen van Antwerpen. En wat doen wij? Wij kondigen nieuwe uitgaven aan.

Ik geef één voorbeeld: in de zorgsector. Minister Vandeurzen krijgt 10 miljoen euro extra voor uitbreiding in de zorg. Maar dat zijn beleidskredieten. Wat zeg je daar nu eigenlijk mee? Hij moet dat systeem opzetten, wat natuurlijk nooit kan in een interval van een à twee maanden, dat heeft tijd nodig. Hij zal dat kunnen opvangen binnen zijn kredieten. Hij heeft in de commissie gezegd dat, als hij het sneller kan uitvoeren, hij bij de tweede begrotingscontrole niet alleen beleidskredieten maar ook betaalkredieten zal vragen. Maar

volgend jaar moet dat wel voor de volle 10 miljoen euro in de betaalkredieten worden opgenomen.

Inzake het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) vraagt het Rekenhof zich af in hoeverre de pps-formule in de zorgsector mee in de cijfers zit. Men praat over 300 miljoen euro die niet zouden zijn opgenomen in het meerjarenplan. Ik heb de vraag gesteld aan de minister van Financiën, en mevrouw Van der Borgh heeft de vraag gesteld aan de minister van Welzijn. Mij niet gelaten, het antwoord zal komen van de minister-president bij de jaarlijkse rapportering over de alternatieve financiering, maar we moeten beseffen dat dat geld er op een bepaald moment zal moeten komen.

Daarmee rond ik mijn betoog af. De begroting is in evenwicht, en dat is positief, maar is er een structurele aanpak voor de noden qua scholenbouw? Is er een structurele aanpak voor de economische recessie en het verlies aan banen, en wat kan Vlaanderen doen om dat te keren? Kunnen we niet, zoals ik dat ooit heb gedaan, opnieuw een operatie doorvoeren met betrekking tot de onroerende voorheffing op materieel en outillage, zoals collega van Rouveroij dat trouwens enkele weken geleden heeft voorgesteld? Wat gaan we doen met de ondersteuning van onze steden en gemeenten, of heeft de burgemeester van Leuven, de heer Tobback, het compleet bij het verkeerde eind? (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompu*)

Wat gaan we doen met de voorbereiding van de zesde staats hervorming? Hoe zullen we de financiering realiseren van de maatregelen qua usurperende bevoegdheden? Welke rol zal Vlaanderen spelen bij het bereiken van de normen van het Europese Stabiliteitspact? Minister-president, het is inderdaad een feit dat entiteit II met onze begroting in evenwicht al een belangrijke bijdrage levert, maar ik vernam maandag dat van de gewesten en gemeenschappen blijkbaar wordt gevraagd dat ze in een extra buffer zouden voorzien indien de steden en gemeenten hun doelstellingen niet halen.

De heer Matthias Diependaele: U verwees daarnet naar het voorstel van de heer van Rouveroij vorige week maandag in De Standaard. U moet me het volgende eens uitleggen. U staat hier nu al een hele tijd te beweren dat we aan de afgrond staan door een foutieve inschatting van die onderbenutting en dergelijke meer, dat we daar een groot risico mee lopen. De heer van Rouveroij stelt echter voor – ik heb het artikel voor me liggen – om die 600 miljoen euro nu reeds te gaan uitgeven. Dat was het voorstel dat hij heeft gedaan. Ofwel is dat totaal verkeerd weergegeven door de journalist. Daar spreek ik me niet over uit. Ik begrijp dat niet goed.

De heer Dirk Van Mechelen: Dat is een maatregel van 200 miljoen euro.

De heer Matthias Diependaele: Neen, hier staat het volgende: “De Vlaamse regering had in de begroting 2012 660 miljoen aan niet-gebruikte kredieten, onderbenutting dus. Op het budget ‘werk’ alleen al was er 48, 2 miljoen niet gebruikt. Er moet toch een mogelijkheid zijn om de onderbenutting in de lopende begroting te verschuiven om dit plan te financieren (...).” Dat betekent dus dat de heer van Rouveroij ervoor pleit om de onderbenutting die we nu hebben ingeschreven, ook nu al uit te geven. Dan moet u me eens zeggen wat het meest risicovol is: wat u de Vlaamse Regering verwijt, met de problemen met die onderbenutting die u blijkbaar al drie à vier keer heeft uitgelegd, of nu al tegenover die onderbenutting uitgaven gaan zetten, zoals de heer van Rouveroij voorstelt. Dan weet ik het wel: dan kies ik absoluut voor de methode van de Vlaamse Regering.

De heer Dirk Van Mechelen: Neen, collega, wat wij zeggen, is het volgende. Ofwel is die onderbenutting van 600 miljoen euro er, en dan rijst de vraag waar die zit. Ik heb me de voorbije weken beziggehouden met het onderzoeken waar die onderbenutting in 2012 is gebeurd. Dat is eigenlijk een heel boeiende opgave. Dan moet je werken op basis van tabellen. Dat zijn allemaal cijfertjes. Er staan geen posten meer in. Eigenlijk kan men dat niet vlot lezen. Minister Muylers kan, als minister van Werk, misschien wat voorbeelden geven uit zijn begroting Werk van waar er onderbenutting is geweest. Ik zal het me waarschijnlijk

gemakkelijker maken. Ik zal elke vakminister de vraag stellen. Dan moet ik het zelf niet bijeenpuzzelen. De minister-president is hier. Hij kan dus meteen antwoorden op het volgende. We stellen vast dat op de begroting voor flankerend economisch beleid 38 procent van de betaalkredieten niet wordt uitgegeven. Van twee dingen een: ofwel zijn die kredieten te hoog ingeschat, ofwel maakt het beleid een wending en wendt men die kredieten niet meer aan. Nu wordt het plattelandsbeleid deels gefinancierd met een overboeking van kredieten van het flankerend economisch beleid. Dat is een beleidskeuze. De vraag is of die juist is. Men moet de kredieten scherpstellen en de betaalkredieten nog verder verminderen in die posten waar men het geld niet wil uitgeven, om zo middelen vrij te maken voor een fiscale maatregel die we de jongste vier jaar niet meer hebben gezien, integendeel. Dat is de uitdaging die we moeten aangaan.

Mijnheer Van Rompuy, ik heb heel nadrukkelijk gezegd dat we moeten opletten voor de dreigende afgrond voor alle begrotingen in dit land. Ik blijf me verzetten tegen de wiskundige opdeling van entiteit I en entiteit II. Mijnheer Van den Heuvel, uw partij zit ook in de Federale Regering maar soms heb de indruk dat CD&V federaal niet mee bestuurt maar enkel Open Vld. Voor zover ik weet, is de minister van Financiën een eminent lid van uw partij.

Minister-president, sinds 2009 is er geen ondertekend akkoord meer tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten voor het behalen van de begrotingsdoelstellingen. Wij betreuren dat. Wij vinden het onverstandig te doen alsof die federale waarheid niet bestaat. Wij hebben er alle belang bij het overheidsbeslag naar beneden te halen. En, mijnheer Van Rompuy, dat zal moeten gebeuren in Leuven, in Vlaanderen, op federaal niveau en in de sociale zekerheid. Als we dat niet beseffen en uitgaan van 'tout va bien', dan denk ik dat we ons vreselijk vergissen in dit land. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Van Mechelen, de vraag blijft wat u van plan bent met die onderbenutting te doen. Waarvoor kiest u? Zult u het nu uitgeven of zult u het effectief, zoals de Vlaamse Regering nu doet, als buffer gebruiken? Dat is de vraag waar u nu vrij langdradig bent rondgefietst.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Diependaele, wat doet u? U zegt dat u 600 miljoen euro betaalkredieten niet zult aanwenden. Schrap ze dan. Dat is wat ik zeg en wat ook het Rekenhof zegt.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Mechelen, u hebt vragen gesteld over de onderbenutting. Er was een onderbenutting van 4,74 procent in 2007 en van 4,91 procent in 2008. Waar zat toen die onderbenutting? Hoe komt het dat die tot 4,74 procent en 4,92 procent opliep?

Daarnaast zegt u dat het primair saldo negatief is. Het is belangrijk om aan het eind van het jaar te zien of het primair saldo al dan niet negatief is. Ik kan alleen maar vaststellen dat het primair saldo positief was in 2012 omdat zich effectief onderbenutting voordeed.

De heer Sas van Rouveroij: Ik wil daar even op ingaan, minister. Alle overheden, ongeacht hun schaal, of het dan gaat over gemeenten, provincies, Vlaanderen of België, hebben die gemeenschappelijke doelstelling, namelijk zaaien naar het bakje. Dat heet dan een begroting in evenwicht. Daarvoor gelden boekhoudregels. Vorig jaar is er een nieuwe boekhoudregel tot stand gebracht voor de steden en gemeenten, namelijk de beheers- en beleidscyclus. Ik zag de collega's die een lokaal mandaat hebben daarmee knikken, ook de heer Van den Heuvel.

Stel u voor dat Vlaanderen geen deelstaat zou zijn maar een stad en dat het deze begroting met dit primair saldo zoals uitgelegd door de heer Van Mechelen, zou indienen, dan zou Vlaanderen die stedelijke begroting niet goedkeuren. Die begroting is immers in strijd met de boekhoudregels die nu zijn opgelegd aan de steden en gemeenten. Vandaar die steeds terugkerende vraag van mij: waarom worden aan steden en gemeenten regels opgelegd waar zij momenteel enorm mee worstelen, terwijl diezelfde regels niet worden gehanteerd door Vlaanderen? Leg me nu eens uit waarom Vlaanderen vanuit die gemeenschappelijke

opdracht, namelijk zaaien naar het bakje, wel een half miljard euro in het rood mag gaan terwijl steden en gemeenten dat niet kunnen en niet mogen doen?

Minister Philippe Muyters: Dat is heel eenvoudig. Hier is een Rekendecreet goedgekeurd, waar ik me aan houd. En daarmee heb ik alles gezegd.

De heer Sas van Rouveroij: Dat is een formeel antwoord, maar geen inhoudelijk antwoord. Het inhoudelijke antwoord zou zijn dat we de lat voor de steden en gemeenten hoger leggen – en ik denk, eerlijk gezegd, terecht. En dat is ook het pleidooi van de heer Van Mechelen. We moeten ook voor onszelf de lat hoog genoeg leggen zodat het primair saldo geen min 482 is maar 0.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer van Rouveroij, bij het resultaat, maar niet bij de opmaak. Want we weten dat er een onderbenutting is en meer nog, er is vorig jaar een resultaat afgesloten – een primair saldo – dat positief is met 241 miljoen euro.

De heer Sas van Rouveroij: Maar de steden en gemeenten moeten het bij opmaak doen. Waar of niet? Dat is ook zo.

De heer Eric Van Rompuy: De BBC is toch tijdens de vorige legislatuur goedgekeurd in het Gemeentedecreet, ook door Open Vld. U was toen trouwens nog voorzitter van de VVSG. Wij hebben het decreet gezamenlijk goedgekeurd uit voorzichtigheid. Nu komen zeggen dat onderbenutting een begroting in het rood is, komaan zeg. Diegenen die al jarenlang met die begrotingen vertrouwd zijn, weten dat het absoluut niets te maken heeft met begrotingen in het rood. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

U geeft trouwens de indruk dat het KBC-geld mag worden meegerekend in het primair saldo: dat is totale nonsens. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

De minister heeft gezegd: “Het kapitaal en de premie worden in globo, dus wel degelijk integraal, gebruikt voor schuldafbouw.” Maar de minister zegt dat geen enkele betaling van de KBC, noch de premie, noch het saldo, vervat is in het primair saldo. U komt hier redeneringen ontwikkelen die zeggen dat, als men de KBC-schuld aftrekt, er een gecorrigeerd primair saldo is van min 424 miljoen euro. Dat is gewoon technisch niet juist.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Van Rompuy, u vergist zich! U vergist zich. Ik stel u formeel de vraag: in de 27,431 miljard euro zit daar de 1,7 miljard euro van de KBC in? Ja of neen? Komaan, mijnheer de voorzitter van de commissie! ‘Tout va bien.’ Natuurlijk zit dat er in. Wat zijn uw uitgaven? 26,165 miljard euro.

Ik zou nog graag antwoorden op de opmerkingen van minister Muyters. Mijnheer Muyters, u doet wat u wilt, want u hebt de meerderheid. In 2004 en 2005 – de minister-president was toen ook lid van diezelfde regering – hebben we zeer, zeer zwaar de rem gezet op alle mogelijke uitgaven. Wij hebben toen bespaard, bespaard op alles en nog wat, met de steun van de toenmalige minister-president Yves Leterme. We hebben bespaard om uiteindelijk beleidsruimte te creëren tegen het einde van de legislatuur in 2007-2008. Dat stond uitdrukkelijk in het regeerakkoord. Wat ik wil zeggen, is dat als je in 2007 en 2008 een aantal maatregelen kunt nemen, die maatregelen zich natuurlijk nooit voor 100 procent kunnen voltrekken.

Wat is het gegeven van onderbenutting? Onderbenutting betekent dat er 100 aan uitgaven is maar dat er maar 95 van wordt gebruikt. De 5 wordt toch bijgeteld om beleid te voeren, want we trekken ze er terug af in de begroting. Het jaar nadien komen dat geld en die uitgave er wel. Wat zegt het Rekenhof? Wat zegt Open Vld? Wat zegt de voltallige oppositie? Dat je maatregelen die niet op kruissnelheid komen in een begrotingsjaar, kunt inschatten en eenmalig kunt uitgeven in dat begrotingsjaar omdat ze niet gerealiseerd worden. Je zou bijvoorbeeld kunnen zeggen dat 100 miljoen euro van het beslist beleid niet moet worden gefinancierd omdat het geld niet kan worden uitgegeven.

De zorgsector is daar een mooi voorbeeld van. Er is een beslissing tot uitbreiding van een aantal zorgverstrekingen, maar vooraleer dat op gang is, zijn er drie tot zes maanden voorbij. Dat bedrag kan men eenmalig uitgeven. Wat doet men met het systeem van onderbenutting? Dat bedrag wordt recurrent meegenomen. Wij zeggen om dat niet te doen. Als het zich voordoet en er zijn overschotten, dan heeft Vlaanderen nog altijd genoeg schuld om af te bouwen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Heren van de regering, voorzitter, collega's, in heel Europa worstelen overheden – nationaal, regionaal of lokaal – met financieringsproblemen. Elk van ons heeft dus de opdracht om die overheidsfinanciën te saneren. Vlaanderen vormt vandaag op heel dat rijtje een uitzondering in de zin dat we vandaag een begroting in evenwicht indienen. Ik wil dat toch nog eens onderstrepen. We bevinden ons in een zeer beperkte groep van Europese regio's die dat kunnen zeggen.

Het meest voorkomende antwoord in heel Europa op de uitdaging om de overheidsfinanciën te saneren, luidt: besparen. We hebben er echt geen probleem mee om kritisch te kijken naar alle uitgaven. Het is een kwestie van verantwoordelijkheid, ook tegenover iedereen die het overheidsapparaat financiert, om ervoor te zorgen dat wat je uitgeeft, correct en efficiënt is en dat het strookt met het beleid dat je wilt voeren. We mogen evenmin blind zijn voor het feit dat besparen op zich ook telkens voor een deel – en meer dan men initieel vermoedde – de groei gaat aantasten. De besparing vreet in op de groei. Als je bespaart zonder groei, is de uitkomst op het einde dat je arbeid vernietigt en dat de werkloosheid stijgt.

De luttele of zelfs negatieve groei geeft dan weer aanleiding tot nieuwe besparingen. Op die manier dreigt in heel Europa vandaag een vicieuze cirkel, waarbij de ene negatieve groeibijstelling gevolgd wordt door een volgende besparingsronde. Daardoor krijg je een negatief vliegwieleffect en lijkt er geen bodem te zijn. Dat voedt – zo kunnen we vaststellen in heel Europa – het wantrouwen in de instellingen. Het voedt het wantrouwen in de economie en geeft op zijn beurt ook aanleiding tot die negatieve groeibijstelling.

Ik vind het eerlijk gezegd nogal schrijnend – het vorige betoog was daar een voorbeeld van – dat de evidente andere poot om je overheidsfinanciën te saneren, met name het stimuleren van groei, niet of amper wordt bekeken. Zeker voor Vlaanderen, met zijn specifiek bevoegdheidspakket, geldt dat een evenwichtig beleid, waarbij we groei stimuleren, het vertrouwen versterken, gekoppeld aan budgettaire discipline en voorzichtigheid, veel meer zoden aan de dijk brengt dan een aantal verhalen die we daarnet hebben gehoord.

Want, collega's, geraken we uit de crisis indien we besparen op onderwijs? Vandaag kopt De Standaard nog dat onderwijs België beschermt tegen de crisis. Ik noem daarmee meteen de grootste individuele sectorale pot van deze begroting. Stimuleren we onze economie als we investeringen in wegen, havens, fietspaden en sociale huisvesting schrappen? Moeten we, mijnheer Van Mechelen, bij stijgende werkloosheid het overheidsbeslag rond de VDAB terugschroeven?

Als ik de posten die ik net genoemd heb bij elkaar tel, met innovatie er nog bij, dan komen we op de grootste hap van heel deze begroting. Toch suggereert de oppositie die daarnet aan het woord was, dat er nog meer moet worden bespaard. We moeten echte buffers aanleggen, waarvan dan niet echt duidelijk is of we ze onmiddellijk uitgeven of niet. Er moeten provisies worden aangelegd. Ik neem daar akte van. Ik kan alleen maar vaststellen dat er 150 miljoen euro buffer in zit. Dat beantwoordt aan het principe van voorzichtigheid. De grootste kritiek die ik heb, is dat men dan wel eens mag vertellen waar men het geld voor die bijkomende sanering, die bijkomende besparing wil halen. Dan is het antwoord stevast dat men keuzes moet maken. Men heeft het dan over een kerntakendebat. Eerlijk gezegd, wacht ik nog altijd op de concrete voorstellen over waar men de centen wil halen, behalve dan misschien het ietwat onzinnige voorstel om De Lijn te privatiseren.

Vroeger stond de liberale partij voor vrijheid en vooruitgang. Ik begin stilaan te vrezen dat de 'd' van Open Vld staat voor de overtreffende trap van recessie, namelijk depressie. Indien we de heer Van Mechelen moeten geloven, staan we voor een catastrofe. Collega's, we moeten ervoor oppassen dat we, precies door over de catastrofe te orakelen, die niet zelf realiseren.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, het is zo ongeveer de tiende keer dat ik een voorstel van Open Vld ga uitleggen aan de heer Van Malderen. Jaarlijks treden 1800 ambtenaren uit dienst, de meesten daarvan gaan op pensioen. Als de helft daarvan niet wordt vervangen gedurende vijf jaar, dan zijn er 4500 ambtenaren minder. Dat zijn geen ontslagen. Als wij in 2009 hadden kunnen aantreden, dan hadden we dat gedaan. Nu zijn die jaren verloren gegaan.

De enge perimeter omvat 28.000 ambtenaren. Dat zijn de ambtenaren waarvoor de Vlaamse overheid de rechtstreekse werkgever is. Als we er daar 4500 af halen, krijgen we een fundamentele hervorming. Dat is 15 à 20 procent minder ambtenaren. Die hervorming brengt op zich al recurrent meer dan 300 miljoen euro per jaar op. Dat is al een eerste basis voor de financiering van nieuwe keuzes.

In de tweede plaats kunnen we die hervorming natuurlijk niet tot stand brengen zonder kerntakendebat. Daarom zeggen we altijd: je kunt een beetje schaven zoals deze regering doet, namelijk 4 à 6 procent. Maar op het einde moeten er toch keuzes worden gemaakt. Dan moet je zeggen wat Vlaanderen wel en niet zal doen. Wij zijn bereid die keuzes te maken. We waren dat debat in 2009 graag aangegaan. We zullen het andermaal aangaan naar aanleiding van de verkiezingen van 2014 en desgevallend de regeringsvorming die daarop volgt. Vlaanderen moet keuzes maken, en daartoe is het vandaag klaarblijkelijk niet in staat.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer van Rouveroj, u probeert mij voor de tiende keer uit te leggen dat er boven op de 6 procent ambtenaren die deze regering laat afvloeien, nog eens 6 procent pijnloos kan verdwijnen. Daarmee suggereert u dat die mensen niets doen. Dat vind ik nogal beledigend voor mensen die elke dag mee gestalte geven aan de Vlaamse overheid.

Twee, u bewijst mijn stelling. U zegt dat er kan worden bespaard, maar u zegt niet waar dat moet gebeuren. Uw antwoord is hetzelfde als ik voorspeld had. U vindt dat er een kerntakendebat moet komen, dat er keuzes moeten worden gemaakt. U herhaalt dat, maar weigert om concreet te worden. U zult dat wel doen naar aanleiding van de verkiezingen van 2014. Vandaag heeft Open Vld geen alternatief. We kunnen dat nog eindeloos naar elkaar toespelen, collega, u bewijst mijn stelling door bewust niet in te gaan op mijn vraag naar uw alternatieven. We zullen wachten tot volgend jaar.

Hoe geloofwaardig is uw kritiek dan? U levert dezelfde kritiek als bij de begroting, mijnheer Van Mechelen. Ik wil dat even in herinnering brengen. De heer Van den Heuvel is ermee begonnen. Deze regering kreeg aan de ene kant minder inkomsten en aan de andere kant kosten voor 319 miljoen euro. Op het totaal van de begroting is dat 1,2 procent. Dat is geen gemakkelijke oefening. Een begroting die voor 98 of zelfs 99 procent juist is, kan in deze volatiele tijden niet worden omschreven als een virtuele en manke begroting. U kunt niet zeggen dat we voor een catastrofe staan, dat we niet vooruitziend genoeg zijn, niet voorzichtig genoeg. Eerlijk gezegd, doet u de waarheid geweld aan.

Daarenboven is die kritiek begroting na begroting na begroting ook nog eens dezelfde. De oppositie valt in herhaling. Het volstaat om naar de naakte feiten te kijken om vast te stellen dat u daarbij ook nog steeds opnieuw dezelfde fouten maakt. U ontwikkelde de stelling dat de begroting 2012 gigantische tekorten zou bevatten. Dat werd in de commissie door de toelichting van het Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer manifest tegengesproken.

Ten andere, een tweede bewijs bestaat erin dat deze regering op het einde van 2012 enkele uitgaven heeft gedaan die de begroting van 2013 hebben verlicht. Voor 2012 was deze kritiek in elk geval onterecht. Ik maak me sterk dat door de gehanteerde aanpak diezelfde kritiek voor 2013 onterecht zal blijken.

Deze regering heeft ervoor gekozen geen besparingen te doen die invreten op de economische groei in Vlaanderen. We schrappen niet in belangrijke sectoren als welzijn, we schrappen niet in belangrijke actoren zoals degene die moeten instaan voor het toeleiden naar werk, integendeel. Er worden nieuwe maatregelen genomen: 34 miljoen euro voor scholenbouw op basis van reële dossiers, het Limburgplan, jeugdwerkloosheid waar we 5 miljoen euro instoppen, inburgering.

We hebben een solide basis die zal moeten worden bewaakt. We zitten in volatiele tijden, we zullen moeten kijken wat de komende maanden brengen. De 150 miljoen euro getuigt van de voorzichtigheid die aan de dag is gelegd. Het is een solide basis om ook in het laatste jaar van deze legislatuur in 2014 nog alles uit de kast te halen om onze regio, en met onze regio heel het land, uit deze crisis te leiden. Op basis van deze begrotingscontrole kunnen we verder bouwen aan een relance die ook gepaard zou moeten gaan met de samenwerking met bijvoorbeeld de federale overheid om iets te doen aan de concurrentiepositie van onze bedrijven, om iets te doen aan de oplopende werkloosheid.

Met deze begrotingscontrole realiseren we ook de mogelijkheid en de marges om bij de minste groei opnieuw aan te knopen bij een periode van welvaart die Vlaanderen lange jaren heeft gekenmerkt. Onze fractie zal deze begroting dan ook steunen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ministers, collega's, toen deze Vlaamse Regering in 2009 uit de startblokken is geschoten, had niemand durven voorspellen dat de crisis zo hard, zo diep en zo lang zou aanhouden. In 2009 was er immers nog heel wat optimisme dat het allemaal wel snel achter de rug zou zijn en dat de jaren van ongebreidelde groei de crisis snel zouden doen vergeten. De krantenberichten en de diepgaande analyses van toen zouden nog een sprankeltje optimisme laten zien, maar ondertussen weten we beter.

Door het ongewone karakter van de crisis, namelijk het instorten van de financiële markten, was op dat moment nog niet helemaal duidelijk in welk mate ook de economie zelf zou worden aangetast, maar ook die is ondertussen volledig onderuit gehaald. De financiële crisis was nog maar het begin van een dominoreactie die ondertussen heel wat schade heeft aangericht en die ons qua economische groei ettelijke jaren achteruit heeft geworpen, met recordcijfers van bedrijfsfalingen en werkloosheid tot gevolg.

Ik weet niet of u zelf geregeld met ondernemers praat, maar het laatste half jaar zijn de berichten daar nog het ergst van al. De meeste ondernemers geven nu pas aan dat ze inderdaad geen werk meer hebben, dat ze moeite krijgen om nog reserves bij elkaar te schrapen. Naar wat ik te horen krijg in de ondernemerswereld, is het het laatste half jaar alleen maar verergerd.

De overmatige staatsschuld van heel wat landen maakte een snel herstel met behulp van overheidsinvesteringen onmogelijk. Veeleer het tegendeel was waar, er moest worden ingezet op besparingen om de overheidsfinanciën opnieuw gezond te krijgen. Maar het is duidelijk dat die strijd nog lang niet helemaal voorbij is. Misschien in mindere mate voor ons land, maar zeker ook niet voor heel wat Zuid-Europese landen. De vraag of de besparingen die door Europa bij deze landen wordt opgelegd niet te zwaar zijn en op zich een economisch herstel in de weg staan, moet zeker worden gesteld. Ik denk dat dat in sommige landen ook gebeurt. Maar het antwoord mag niet in de weg staan van het feit dat een kordaat begrotingsbeleid ervoor moet zorgen dat de toekomstige generaties niet langer worden opgezadeld met de schulden van het verleden. Dat is wat er is gebeurd. Dat is ook de reden waarom deze Vlaamse Regering zo hard vasthoudt aan een begroting in evenwicht. En we kunnen er alleen maar tevreden – en zelfs trots – over zijn dat dit voor de derde maal op rij is gelukt. Ook de, eerder beperkte, begrotingscontrole die we vandaag bespreken, moet daartoe bijdragen.

Het is daarbij van het grootste belang om strikt voor ogen te houden dat een blind besparingsbeleid meer kwaad doet dan goed. Het economisch weefsel in Vlaanderen is door zijn sterke wisselwerking met het buitenland al voldoende aangetast.

Daarom kiest de Vlaamse Regering ervoor om, naast besparen, te blijven investeren in groeibevorderende maatregelen. De heer Van Malderen zei daarnet al dat het jammer is dat er daarvoor in dit debat niet meer aandacht is. Ik verwijs in de eerste plaats naar de bijkomende middelen voor scholenbouw, om de dringendste noden te lenigen. Zonder twijfel zouden we graag meer doen. Maar met de 145 miljoen euro waarin in 2013 en 2014 wordt voorzien, geven we het duidelijke signaal dat we geen leerlingen in de kou laten staan. Daarnaast ondersteunt mijn fractie de uitdrukkelijke keuze om verder te gaan met het efficiënter en slagkrachtiger maken van onze Vlaamse administratie. Dat zal onder andere gebeuren door een rationalisatie van de managementondersteunende diensten, eventuele fusies tussen verschillende entiteiten en een reductie van het aantal strategische adviesraden. Ik wil in dit opzicht er ook op wijzen dat we perfect op koers zitten met de doelstelling om tegen het einde van de legislatuur 6 procent minder ambtenaren te hebben. Allemaal zonder naakte ontslagen of sociale onrust en met behoud van een correcte dienstverlening voor de burger.

Ook de relatief kleinere investeringen dragen volgens ons bij tot het bereiken van de doelstellingen die deze Vlaamse Regering voor ogen heeft en die werden beschreven in het Vlaams regeerakkoord. Denk maar aan de 12 miljoen euro die wordt ingezet voor inburgering en NT2-opleidingen (Nederlands tweede taal). Het beter betrekken van alle mensen in onze maatschappij blijft een aandachtspunt en investeringspool waar we allemaal beter van worden. Ook de 5 miljoen euro voor het aanpakken van de jeugdwerkloosheid lijkt ons de juiste keuze als we de huidige situatie op de arbeidsmarkt bekijken.

Wat Limburg betreft, kijken we hoopvol uit naar de details van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK). We rekenen erop dat de regering de juiste keuzes maakt om de slagkracht van de Limburgse economie opnieuw op gang te trekken. Ik wil daarbij oproepen om samen aan de kar te trekken en wars van al te veel partijpolitieke overwegingen in te zetten op de juiste projecten die voor Limburg en voor Vlaanderen een duurzame meerwaarde betekenen. Daarbij aansluitend, hamer ik op de noodzaak om het SALK zo veel mogelijk te laten inpassen, inkantelen, in het economisch beleid dat voor heel Vlaanderen wordt gevoerd.

Collega's, deze begrotingscontrole zorgt ook voor een extra buffer die op het einde van het jaar flexibel kan worden ingezet. Ik ga daar niet verder op in, we hadden het er daarjuist al over. Volgens de N-VA-fractie maakt de regering absoluut de juiste keuze: een begroting in evenwicht, zonder belastingverhogingen en met een gezond evenwicht tussen besparen op de uitgaven en investeren in groeibevorderend en sociaal beleid.

Maar, collega's, ondertussen kennen we iets beter de vooruitzichten voor de komende kwartalen. Naar de slechte gewoonten van de voorbije jaren worden de vooruitzichten opnieuw naar beneden bijgesteld. Met deze begrotingscontrole wordt dus slechts een brug gelegd naar de volgende begrotingsuitdaging van deze regering. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Geachte voorzitter, geachte leden van de regering, waarde collega's, wat is de rode draad tussen Oosterweel, de onderwijshervorming en de Vlaamse begroting? Het antwoord is: een gebrek aan duidelijke keuzes en structurele ingrepen. Zo liepen in de begrotingen van 2010, 2011 en 2012 de niet-structurele maatregelen zelfs op tot 1,4 miljard euro.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, waar hebben wij niet duidelijk gekozen in Oosterweel? Wij hebben toch duidelijk gekozen voor het BAM-tracé

(Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel). Wat is dat nu met die rode draad? Voor het secundair onderwijs hebben we toch een masterplan? We hebben daar toch duidelijke keuzes gemaakt? Waar gaat u nu naartoe? (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, mag ik die voorzet gewoon intrappen? Dat is heel vriendelijk van de minister-president. Ik ging niet ingaan op de onderwijshervorming. Ik zag gewoon een rode draad en ik ging mij natuurlijk concentreren op het financiële. Maar, minister-president, er ligt uiteindelijk wel een hervorming. Een voorstel, een masterplan. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Ja, een matrix, met in de linkerkolom sp.a en in de rechterkolom de N-VA. In de eerste kolom vindt u dan de brede eerste graad met verschillende visies. Maar, minister-president, belangrijk is dat er uiteindelijk niets hoeft te wijzigen. Dat wil zeggen dat scholen kunnen kiezen voor een brede school maar ook dat ze een doorstroomschool kunnen blijven. Maar zelfs deze vrije keuze hoeven ze niet te maken omdat de definitieve beslissing tot 2016 is uitgesteld.

Wat de Oosterweelverbinding betreft, is er nog steeds een dubbelbesluit. We weten nog steeds niet of er een brug of een tunnel zal komen. We wachten, zoals we vorige week tijdens het debat hebben kunnen vernemen, nog steeds op Europese initiatieven. Er is eigenlijk nog geen definitieve keuze gemaakt. Met betrekking tot het Oosterweeldebate en tot de onderwijshervorming kan alles nog worden teruggeschroefd en bij het oude blijven. (*Applaus bij LDD, Open Vld en Groen*)

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, u ziet een rode draad die er niet is.

De heer Lode Vereeck: Het is trouwens ook een rode draad. (*Gelach*)

De niet-structurele maatregelen zijn in de begrotingen voor 2010, 2011 en 2012 tot 1,4 miljard euro opgelopen. Op zich vormen die eenmalige inkomsten geen probleem. Ze zijn echter wel een probleem indien ze grotendeels voor jaarlijks terugkerende uitgaven worden gebruikt. Die eenmalige inkomsten vallen het jaar nadien natuurlijk weg. Zo verdwijnt de helft van de 0,3 miljard euro aan bijkomende inkomsten in 2013 omdat in 2012 niet structureel is bespaard.

Er zijn de afgelopen jaren natuurlijk ook enkele structurele maatregelen genomen. Hun aandeel is echter te beperkt. De SERV spreekt dan ook over een Vlaamse Regering die de inspanningen doorschuift en over een structureel ongezonde begroting. Als ik de Vlaamse Regering vervolgens over haar begrotingsevenwicht hoor snoeven, zakt mijn broek af. Ik bedoel dit natuurlijk figuurlijk. Ik weet dat dit gevoelig ligt. (*Gelach*)

Minister Philippe Muylers: Ik weet niet hoe de heer Vereeck telt. Ik heb de heer Van Mechelen daarstraks al een opsomming van onze structurele besparingen gegeven. Indien ik al die besparingen optel, kom ik aan een bedrag van 2,412 miljard euro aan structurele maatregelen.

Een andere vraag is of de begroting al dan niet structureel in evenwicht is. Ik heb altijd begrepen dat in dergelijke gevallen twee zaken moeten gebeuren. Ten eerste moeten we nagaan wat de inkomsten in het geval van een normale groei zouden zijn. Vervolgens moeten we alle eenmalige uitgaven schrappen. We hebben die oefening eens gemaakt. Voor 2012 levert dit een positief resultaat op. De inkomsten zijn aan een normale groei aangepast. Ik kies voor die normale groei slechts een groeipercentage van 1 procent. Als ook alle eenmalige uitgaven voor 2012 zijn geschrapt, is er een overschot van 174 miljoen euro. Voor 2013 kom ik uit op een tekort van 19 miljoen euro. Op een begroting van 27 miljard euro lijkt dit in beide gevallen structureel in evenwicht.

De heer Lode Vereeck: In elk geval heeft de Vlaamse Regering de afgelopen jaren en zelfs dit jaar jaarlijks voor meer dan 0,5 miljard euro aan eenmalige maatregelen genomen. Ik beweer niet dat dit ons in de problemen brengt. Het is echter zo dat de minister de toegenomen middelen altijd moet aanwenden om de weggevallen inkomsten op te vullen.

Aangezien de eenmalige inkomsten uit het voorgaande jaar natuurlijk steeds zijn weggevallen, heeft hij de enorme budgettaire meevallers in 2010 en in 2011 slechts ten dele kunnen inzetten.

Minister Philippe Muylers: Dat is een bewuste keuze. Indien we op dat moment die eenmalige inkomsten niet hadden gehad, hadden we ook de door de heer Diependaele aangehaalde stimulans van de economie en de door de heer Van Malderen aangehaalde blijvende stimulans van de groei niet kunnen realiseren. We hebben ervoor gekozen een structurele besparing door te voeren. Volgens mijn telling gaat het om 2,4 miljard euro. Daarnaast hebben we een aantal eenmalige maatregelen getroffen. Samengeteld hebben we op die manier het dubbele bereikt van wat we wensten te bereiken. We hebben vanaf 2011 begrotingen in evenwicht kunnen opstellen en we hebben blijvend in de Vlaamse economie kunnen investeren.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik leid uit de chronologie en de logica van uw antwoorden af dat u eenmalige en geen structurele maatregelen neemt om uiteindelijk een relance mogelijk te maken. Ik neem daar akte van.

De begrotingscontrole 2013 handhaaft ook de zelf bejubelde evenwichtsdoelstelling van de Vlaamse Regering. Op het eerste gezicht lijkt een evenwicht bij een groeiverwachting van 0,2 procent een goede prestatie. Als Vlaanderen de structurele begrotingsnorm van de SERV zou toepassen, dan zou er nu zelfs een tekort mogen zijn, maar dat is slechts de helft van het verhaal. De structurele norm van de SERV houdt immers ook rekening met de toekomstige uitdagingen zoals de staatshervorming en de schuldafbouw. De Vlaamse Regering doet dit niet. De structurele norm zou in 2010 en 2011 overschotten hebben vereist, terwijl de Vlaamse Regering er toen voor koos om de extra middelen op te souperen.

Daarenboven zijn de inkomsten van Vlaanderen en de andere deelstaten minder conjunctuurgevoelig dan die van de federale overheid door de effecten van de Financieringswet. Sinds 2010 zijn de inkomsten van de Vlaamse Regering met maar liefst 3,4 miljard euro gestegen. Zo zwaar moest de broeksriem dus niet worden aangespannen. Daarnaast trekt de Vlaamse Regering jaarlijks, behalve in 2014, een KBC-dividend van 8 procent en blijft de Vlaamse Regering schulden maken, zowel direct, gewaarborgd, alternatief als impliciet.

Er worden ten slotte ook bedenkelijke financiële constructies opgezet om de rekeningen te doen kloppen, onder andere door de verkoop van gronden tussen overheidsinstellingen. Zo blijft die Aquafin-carrousel maar draaien, ook in 2013.

De heer Bart Van Malderen: Ik heb twee opmerkingen, want ik heb de heer Vereeck ondertussen al een paar keer de opmerking horen maken dat Vlaanderen toch meer geld binnenkrijgt en dus de broeksriem niet zo hard moest worden aangetrokken. Ik heb daarnet zelf gezegd dat de besparingsinspanning als gevolg van tegenvallende inkomsten 319 miljoen euro was, wat eveneens een bewijs is van het solide karakter van die initiële begroting. Mijnheer Vereeck, u trok dat in twijfel. Daarnet hebt u zichzelf eigenlijk voor een stukje getackeld. (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

Ten tweede veronachtzaamt u het feit dat Vlaanderen ondertussen ook geconfronteerd wordt met een stijgend aantal geboortes. Het budget voor Onderwijs hebben we met 1,5 miljard euro moeten vergroten om iedereen een plaats in een school te geven. U ziet alleen de inkomstenzijde, u kijkt niet naar de uitgavenzijde. We hebben oplopende kosten voor personeel als gevolg van vergrijzing binnen het personeelskader. We hebben kosten omdat we bijvoorbeeld iets willen doen aan de wachtlijsten voor mensen met een handicap. Ik kan zo nog wat doorgaan. Vlaanderen wordt ook gewoon geconfronteerd met een heel deel bijkomende uitgaven. De verdienste van deze regering is dat er in heel dat kader enerzijds een begroting in evenwicht wordt neergelegd en anderzijds de groei blijvend gestimuleerd wordt door een antwoord te bieden op sociaal relevante vragen.

Minister Philippe Muylers: Ik wilde dezelfde reactie geven als collega Van Malderen, maar ik heb een aanvulling. Nog een belangrijke opmerking waar hij niet onmiddellijk aan heeft gedacht, is de indexering van de lonen, wat een automatische uitgave met zich meebrengt telkens als de spilindex wordt overschreden.

De heer Lode Vereeck: Ik zal kort proberen te antwoorden op wat de heer Van Malderen naar voren brengt. Ik zal beginnen met het eerste: besparingen voor 319 miljoen euro omdat er minder inkomsten zijn. Laat ik het omkeren: in plaats van dat de inkomsten dit jaar met 0,6 miljard euro stijgen, stijgen ze maar met 0,3 miljard euro. Als u nogmaals kijkt naar de inkomstenstijging sinds 2010, dan zit de Vlaamse Regering enorm goed in de slappe was, zeker als u dat vergelijkt met de Federale Regering die relatief een veel zwaardere inspanning moet leveren.

Wat het aantal geboortes betreft: hoe komt dat nu precies met de Financieringswet? Laat dat nu net het verschil zijn tussen de financiering van de federale en de regionale overheden. De federale overheid wordt gefinancierd via de belastingen en die hangen natuurlijk af van groei en inflatie, maar in het dotatiesysteem en de formule die die inkomsten doorstort van de federale overheid naar de regionale overheden, zitten niet alleen groei en inflatie maar precies ook het aantal leerlingen en kinderen. Het houdt dus rekening met het aantal geboorten waar u daarnet over sprak.

Ik hoor verder nog zeggen dat er sprake is van een automatische toename van de uitgaven omwille van de indexkoppeling van onze lonen, maar ook hier zie ik dat er bij de besparingen nu net rekening wordt gehouden met een overgeslagen indexsprong.

En ten slotte, wat de meeruitgaven voor de gehandicapten betreft, zou ik ervoor durven te pleiten om in onze begroting in de toekomst, als we het daar kamerbreed over eens zouden kunnen zijn, een aantal budgettaire voorafnames te doen. Wat mij betreft gaat het in eerste instantie over de Bolognanorm voor O&O om vooraf te worden genomen, en in tweede instantie heel zeker over het wegwerken van de wachtlijsten bij de gehandicapten. Het zijn uitgaven waarover volgens mij kamerbreed geen discussie bestaat. Ik zou ervoor willen pleiten om daar in allereerste instantie aan te voldoen en om het resterende geld verder te alloceren. Over dat resterende geld kunnen we op basis van de politieke keuzes en de bestaande meningsverschillen van de politieke partijen knopen doorhakken, maar niet voor wat die twee punten betreft.

Mijnheer Van Malderen, u zegt dat wij als oppositie in herhaling vallen. Dat klopt. U zegt dat we hier jaar na jaar evenwicht hebben en dat u daarmee als het ware de misvattingen bij de oppositie bewijst. Ik kan u alleen maar zeggen dat ik jaar na jaar moet herhalen dat de carrousel van Aquafin maar blijft draaien waardoor de Vlaming jaar na jaar bedrogen en bedrogen en bedrogen wordt.

Ik heb vier fundamentele kritieken op de begrotingscontrole.

Ten eerste heb ik ernstige bedenkingen bij het rekenwerk, en ik word daarin ook bijgetreden door het Rekenhof.

Ten tweede worden heel wat lasten doorgeschoven naar 2014 en de volgende jaren omdat er opnieuw voor meer dan een half miljard aan eenmalige maatregelen is voorzien en omdat er beleidskredieten worden ingeschreven zonder de nodige betaalkredieten. Engagements zonder centen dus die de volgende begroting en regering zullen belasten.

Ten derde maskeert het evenwicht een beleidsmatig tekort. Vlaanderen lijkt er maar niet in te slagen om zijn kerntaken afdoende in te vullen.

En ten vierde is er geen toekomstperspectief. De laatste meerjarenraming voorzag al niet meer in beleidsruimte in 2014 bij contant beleid en daarbij werd nog geen rekening gehouden met het wegvallen van het KBC-dividend in 2014, de betaalverplichtingen die het gevolg zijn van de nieuwe beleidskredieten uit deze begrotingscontrole, de consolidatie van instellingen

als gevolg van het Rekendecreet, de kosten van de zesde staatshervorming en de eventuele inspanningen voor een concurrentiepact.

Hoe zullen deze enorme toekomstige uitdagingen worden aangepakt? Het ziet ernaar uit dat de volgende Vlaamse Regering het echte saneringswerk zal moeten doen.

Laten we beginnen met het begin: het rekenwerk. De begrotingscontrole werd uitgevoerd op basis van een verwachte groei van 0,2 procent en een verwachte inflatie van 1 procent. Ondertussen bedraagt de groeiverwachting van het Planbureau 0 procent. Dat betekent dat de federale dotaties ongeveer 40 tot 50 miljoen euro lager zullen uitvallen. Maar mijn kritiek is niet dat de parameters van de economische begroting van het Planbureau werden gebruikt, dat is immers traditie, maar gaat wel over de enorme onderbenutting van kredieten die nodig is om de rekening te doen kloppen.

En ik ga daarin nog een stapje verder dan de collega's. Bij de begrotingsopmaak werd de onderbenutting, dus de niet-gebruikte kredieten, geraamd op 353 miljoen euro. En bij de begrotingscontrole werd die onderbenutting herschat en is er nog 240 miljoen euro bij gekomen waardoor de totale onderbenutting 593 miljoen euro bedraagt. Dat is een groot bedrag en het Rekenhof stelt dan ook voor om de begrotings- en ramingsmethodes dringend te verfijnen.

Maar daar houdt het natuurlijk niet bij op. De Vlaamse overheid schrapt nog eens 246 miljoen euro aan uitgaven dankzij een meer accurate behoefteaming, niet wegens een politieke keuze. De minister van Begroting wilde het woord 'besparingen' dan ook niet in de mond nemen, het zou gaan om het 'verlagen van uitgaven omdat ze toch niet zullen worden gedaan'. Daar is een woord voor: 'onderbenutting'. De onderbenutting loopt dus verder op tot 839 miljoen euro, waarvan de Vlaamse Regering nu al weet dat ze die niet zal uitgeven. En ik zie de heer Van Rompuy de wenkbrauwen fronsen: het gaat om de 593 miljoen euro plus 246 miljoen euro.

Het is niet alleen een enorm bedrag in absolute cijfers, maar ook het relatieve onderbenuttingsbedrag is met 3,04 procent historisch hoog en ligt boven het gemiddelde waarvan de heer Van den Heuvel daarnet melding maakte.

Ik vrees dan ook, met de collega's van de oppositie, dat de Vlaamse Regering zich aan het 'rijkrekenen' is. Het Rekenhof onderschrijft dat. De minister van Begroting heeft er weliswaar op gewezen dat er een buffer van 150 miljoen euro is om een eventuele tegenvallende onderbenutting op te vangen, maar de buffer is er natuurlijk gekomen doordat de onderbenutting zo hoog wordt ingeschat. Wat mij betreft, is dat een cirkelredenering.

Collega's, de Vlaamse Regering schuift de inspanningen voor zich uit, enerzijds door voortdurend bijkomend eenmalige maatregelen te treffen, anderzijds door een stijging van de impliciete schuld. Bij de begrotingsopmaak stonden er voor ongeveer een half miljard euro eenmalige maatregelen ingeschreven, zoals het KBC-dividend, het interen op de reserves van de drinkwatermaatschappijen en de verkoop van VMM-gronden aan Aquafin.

In 2014 valt het KBC-dividend weg, waardoor de Vlaamse Regering alsnog de inspanning zal moeten leveren die ze niet heeft gedaan in 2013. Uit de commissiebesprekingen is daarenboven gebleken dat de bijstelling van het subsidiëringsritme aan de drinkwatermaatschappijen met 52,8 miljoen euro slechts een eenmalig effect heeft. De maaregel op zich stelt geen probleem, maar het brengt het totaal aan eenmalige maatregelen in 2013 op 549 miljoen euro.

Daarnaast werden er voor 268,5 miljoen euro bijkomende beleidskredieten ingeschreven, zonder de nodige betaalkredieten. Op die manier schuift deze regering de financiële inspanningen door naar 2014 en volgende jaren. Het verschil tussen beleidskredieten en betaalkredieten, de zogenaamde impliciete schuld, bedraagt nu 190 miljoen euro.

Het Rekenhof wijst er bovendien op dat er bijkomende engagementen inzake alternatieve financiering worden genomen, die niet tot uiting komen in de beleidskredieten en de impliciete schuld, maar die wel het vorderingensaldo de komende jaren zullen belasten. Zo kan het VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) bijkomende engagementen aangaan, die vanaf 2014 kunnen leiden tot 34 miljoen euro bijkomende beschikbaarheidsvergoedingen. Natuurlijk worden er ook engagementen aangegaan die niet onmiddellijk tot betalingen zullen leiden, maar voor de scholenbouw gaat het om een acute capaciteitsnood en het is haast ondenkbaar dat er geen vereffening zal plaatsvinden.

Door een gebrek aan duidelijke keuzes zijn er onvoldoende middelen voor de kerntaken van de Vlaamse overheid. Dat leidt tot aanzienlijke achterstanden in scholenbouw, gehandicaptenzorg, sociale woningbouw, onderzoek en ontwikkeling. Voor de scholenbouw – het is maar illustratief – was er tijdens de begrotingsopmaak 15 miljoen euro extra betaalkrediet uitgetrokken, wat in januari werd opgetrokken tot 39,1 miljoen euro. Bij de begrotingscontrole werd er nog eens 46,4 miljoen euro extra uitgetrokken voor het wegwerken van de noden in scholenbouw, de helft voor extra capaciteit en de helft voor de reguliere wachtlijsten.

Dat levert alles bij elkaar een totaal op van 62,3 miljoen euro. Aangezien de acute nood aan scholenbouw in de conceptnota van de minister wordt geraamd op 150 miljoen euro is ook deze operatie duidelijk ontoereikend. Slechts 42 procent van de acute nood is ingevuld en er rest dus nog een bedrag van 87,7 miljoen euro. De vraag is of het resterende bedrag in 2013 nog zal worden gezocht en hoe ook de andere wachtlijsten en toekomstige uitdagingen worden aangepakt.

Omdat er zo weinig structureel is bespaard, concluderen zowel het Rekenhof als de SERV dat er onvoldoende budgettair toekomstperspectief is en dat het echte saneringswerk voor de volgende regering is.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer Vereeck, u probeert een punt te maken door het budget dat inderdaad een aantal keer is opgetrokken voor scholenbouw af te zetten tegen de vraag. Dat is een begrijpbare oefening, maar ik wil u toch voor alle duidelijkheid en voor ieders informatie meegeven dat de correctie die in de begrotingscontrole is gebeurd, is gebeurd op basis van een inventaris van reële dossiers. Voor die dossiers gaat men ervan uit dat ze klaar zijn om naar realisatie te gaan.

In die zin klopt de afweging die u maakt. Wat is de vraag – die niemand ontkent – en wat wordt daar als budget tegenover gezet voor dit begrotingsjaar? Niet het volledig begrotingsjaar, want de inventaris is gebeurd op basis van dossiers die worden afgerond. We denken met andere woorden dat dit een reële inschatting is om de noden van dit jaar af te dekken.

De heer Lode Vereeck: Dank u voor de toelichting, collega Van Malderen. Ik baseer mij uiteraard op de cijfers die ik van de minister van Onderwijs heb gekregen. Ik concludeer dat – wat u betreft – als het over de vereffeningkredieten gaat, er voor de echte cashbetalingen die zich dit jaar stellen een dekkingsgraad is van 100 procent. Dat heb ik begrepen, alle acute noden zijn geïnventariseerd en overal waar er dossiers met betaalincidentie zijn, gaat dat volgens u over een totaliteit van 62,3 miljoen euro.

De heer Bart Van Malderen: Wat capaciteitsuitbreiding betreft, is die oefening effectief gebeurd. In de commissie is daar toen ook discussie over ontstaan. Ik wil er toch op wijzen dat die budgetten voor scholenbouw op zich veel ruimer zijn dan alleen maar het luik van de capaciteitsuitbreiding, en dat de ruimere perimeter de garantie inhoudt dat dossiers die zich aandienen ook effectief kunnen worden betaald.

De heer Lode Vereeck: Dat klopt. Ik heb mij ook toegespitst op de acute scholenbouw, want als ik naar de totale vraag kijk, dan gaat het over 5,3 miljard euro. En dan moet ik natuurlijk

weer wijzen op een druppel op de hete plaat, en dan zou u mij verwijten dat ik alles op flessen trek. Ik heb me inderdaad tot de acute scholenbouw beperkt.

Wat die beleidsmatige tekorten betreft, collega's, zou ik even willen wijzen op een belangrijk item tijdens de begrotingscontrole, namelijk het feit dat de beslissingen niet zijn afgetoetst in een meerjarenperspectief. Heel wat van de beslissingen die zijn genomen, hebben hun weerslag op de saldi vanaf 2014.

De minister van Begroting wees er meermaals op dat hij een nieuwe meerjarenraming zal opstellen bij de volgende begrotingsopmaak. Niet nu, omdat er bij een begrotingscontrole geen nieuwe meerjarenraming nodig is. Ik heb het Rekendecreet erop nageslagen en inderdaad, er is decretaal enkel een meerjarenraming nodig bij de begrotingsopmaak.

De memorie van toelichting stelt, en ik citeer: "Bij de begrotingsopmaak van een nieuw begrotingsjaar wordt gevraagd om een actualisatie van de meerjarenraming uit te voeren. Indien er belangrijke wijzigingen zijn naar aanleiding van het opstellen van een begrotingscontrole kan het ook wenselijk zijn dat een nieuwe meerjarenraming wordt uitgevoerd. Deze wordt evenwel niet decretaal opgelegd." Ik ben van mening dat, als ik de geest van het decreet lees, er bij grote wijzigingen een nieuwe meerjarenraming wenselijk is. Het lijkt mij toch dat er bij deze begrotingscontrole een aantal belangrijke wijzigingen zijn.

Om te beginnen zijn er de 268 miljoen euro extra vastleggingskredieten, dus beleidskredieten, waardoor voor het eerst sinds lange tijd die impliciete schuld stijgt, waardoor deze regering, deze ploeg, engagementen aangaat die een volgende ploeg vastleggen, die een volgende ploeg eigenlijk impliceren. Het is interessant en misschien intellectueel correct om dan toch een nieuwe meerjarenraming uit te voeren.

Er zijn ook de veranderende groeiverwachtingen en er is ook het feit dat KBC in 2014 onverwacht toch geen dividend zal uitbetalen. Dat is belangrijk omdat natuurlijk de meerjarenraming voor 2014 bij ongewijzigd beleid al geen enkele beleidsruimte toeliet. Als we met deze nieuwe feiten worden geconfronteerd, dan is het een suggestie aan de minister om alsnog een meerjarenraming uit te voeren.

Ik vermoed dat de minister geen meerjarenraming heeft willen opstellen omdat dit voor volgend jaar een aanzienlijk tekort zou opleveren. Zoals ik al heb gezegd, KBC valt weg, er moeten instellingen worden bijgeteld, er zijn de vastleggingskredieten van deze begrotingscontrole, er zijn een aantal eenmalige maatregelen die wegvallen en er zijn de extra inspanningen voor scholen.

Er wordt ook trouwens in 70 miljoen euro extra voorzien volgens het minimaal traject voor onderzoek en ontwikkeling. Dat alles gebeurt binnen een perimeter die op dit moment zo is dat er geen vrije beleidsruimte is. Misschien moet die suggestie met betrekking tot de meerjarenraming dus worden overwogen. Ik kom daar straks nog op terug.

Ik wil echter ook wijzen op een positief punt. Het ontbreken van buffers is de oppositie altijd een doorn in het oog geweest. Ik heb steeds gevraagd om een conjunctuurbuffer en een buffer voor de opvang van de budgettaire impact van de staatshervorming. De SERV trad me daarin bij. Ik ben dan ook tevreden dat de regering bij deze controle in twee buffers voorziet, al zijn die buffers natuurlijk erg relatief, omdat ze mogelijk worden gemaakt door een historisch hoge en mogelijk onrealistische onderbenutting.

Er is voorzien in een buffer van 150 miljoen euro voor tegenvallende extra uitgaven en/of tegenvallende ontvangsten. Dat is een voorzichtige houding, maar niet meer dan logisch, gelet op de onzekere economische situatie, de vele onbeantwoorde noden, de usurperende bevoegdheden, de impact van de zesde staatshervorming en het tekort aan betaalkredieten bij het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) en bij het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en nu is er dus ook nog de discussie over het concurrentiepact.

De minister-president gaf aan dat het overleg over de usurperende bevoegdheden en de verhoogde pensioenbijdrage van de deelstaten nieuw leven wordt ingeblazen, en dat wordt gehoopt dat men snel kan landen. Aangezien enkel voor de pensioenbijdragen in middelen is voorzien, zal de buffer wellicht nodig zijn om de usurperende bevoegdheden of het concurrentiepact te financieren.

Minister Muylers, ik heb begrepen dat u dit standpunt niet deelt, en aangezien het geld maar één keer kan worden uitgegeven is enige verduidelijking namens de Vlaamse Regering misschien gewenst. Wordt die buffer nu ingezet voor bijkomende noden, voor de usurperende bevoegdheden of voor het concurrentiepact? Dat is me eigenlijk niet helemaal duidelijk, en ik meen ter zake een tegenspraak tussen de minister-president en de minister van Begroting te hebben opgemerkt.

Er is een tweede buffer van 100 miljoen euro aan beleidskredieten, om in te spelen op dringende noden. De heer Van Mechelen is daar al op ingegaan. Deze buffer laat de regering toe om in principe voor 100 miljoen euro vastleggingen te doen zonder dat aan het Vlaams Parlement te moeten voorleggen. Het is dus een blanco cheque, een budgettaire volmacht, wat democratisch gezien natuurlijk niet door de beugel kan. Het Rekenhof stelde daarom een tweede begrotingscontrole in het najaar voor, wat ook is toegezegd door de minister van Begroting in de commissie.

Minister Philippe Muylers: Zegt u dat ik een tweede begrotingscontrole heb toegezegd? Als dat nodig zou blijken, omdat we middelen extra willen inzetten die niet door het parlement zijn gedekt, dan zullen we dat uiteraard altijd doen via een begrotingscontrole, maar er komt niet zomaar een tweede begrotingscontrole.

De heer Lode Vereeck: Dat hebt u correct samengevat. Indien die buffer dus wordt aangesproken ...

Minister Philippe Muylers: Als die wordt aangesproken en we daardoor buiten het mandaat vallen dat we hebben van het Vlaams Parlement, dan moeten we dit uiteraard aan het parlement voorleggen.

De heer Lode Vereeck: Aangezien die buffer niet is ingevuld, ga ik ervan uit dat, wanneer u die buffer aanspreekt, u dan inderdaad langs het parlement passeert. Dat lijkt me logisch vanuit democratisch oogpunt. Dat is ook wat u hebt toegezegd. Dat is ook wat het Rekenhof voorstelt. We zijn niet van plan om u hier een blanco cheque van 100 miljoen euro te geven.

Minister, nu ik u toch even opnieuw aan de lijn heb, kunt u misschien dan ook even toelichten wat u precies bedoelt met die 150 miljoen euro? Kan die nu worden ingezet voor usurperende bevoegdheden en het concurrentiepact, of niet?

Minister Philippe Muylers: Ik vind dat een rare vraag. Als we die buffer nu hadden moeten aanwenden, dan hadden we die kunnen inschrijven in de begroting als aangewend. Dan moest het geen buffer zijn. Ofwel besluit men een buffer te hebben voor als er iets gebeurt. Ik heb nog niets gezien over de usurperende bevoegdheden. Ik heb nog geen pact gezien. Ik weet dus niet wat u nu vraagt. Vraagt u nu dat we die nu toewijzen, of is het een buffer die we houden? Voor mij is het een buffer. Voor de Vlaamse Regering was het een buffer. Als een buffer zich kan realiseren, dan zullen we zien hoe we die kunnen realiseren.

De heer Lode Vereeck: Mijn vraag is eigenlijk de volgende. Stel, en ik heb samen met de minister-president goede hoop, dat die discussie over usurperende bevoegdheden binnenkort wordt uitgeklaard, zult u dat dan toerekenen op die buffer of zult u daarvoor extra besparingen organiseren? Zult u dat geld ergens zoeken, of is die buffer specifiek gericht op dringende noden zoals wachtlijsten in de verschillende beleidsdomeinen die u kent?

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Vereeck, het is heel eenvoudig, een buffer is niet toegewezen.

Minister-president Kris Peeters: Ik treed minister Muyters bij. Mijnheer Vereeck, u bent hopelijk ook tevreden dat wij een buffer hebben aangelegd.

De heer Lode Vereeck: Dat heb ik gezegd, maar u was er toen niet. Dat was het positieve punt.

Minister-president Kris Peeters: Waarvoor grote dank.

Er zijn al een tijdje een aantal discussies aan de gang over de usurperende bevoegdheden. Heel recent is de problematiek over de verbetering van de concurrentiekracht en de werkgelegenheid. Zolang die discussie niet is afgerond, is het niet mogelijk daar een bedrag op te plakken, laat staan te zeggen dat die provisie wordt ingediend. Wij hebben een provisie aangelegd en wij zullen die heel oordeelkundig gebruiken. Wanneer we naar het parlement moeten komen voor de aanwending van die buffer, dan zullen wij dat ook doen of moeten doen. Ik hoop bij dezen dat u tevreden bent dat u er geen speld te krijgen is tussen de visie van de minister van Begroting en mijn eigen visie. U kunt daar nog verder op reageren wanneer wij naar het parlement moeten terugkomen om de aanwending van die buffer aan het parlement voor te leggen.

De heer Lode Vereeck: Ik dank u voor uw duidelijke toelichting, minister-president.

Ook positief is dat er voor mijn provincie extra middelen komen voor de reconversie van de Limburgse economie die zwaar is en zal worden getroffen door de sluiting van Ford en alle toeleveringsbedrijven. Maar ook hier, minister, mag en moet ik u aanmanen tot enige spoed. De commissie van experts die het SALK-rapport hebben geschreven, zijn heel snel en bekwaam te werk gegaan. Het SALK-rapport is een document dat we nog vaak zullen consulteren. Maar intussen zijn we wel een halfjaar verder. Ik begrijp dat er een consultatieperiode is, maar we moeten natuurlijk zo snel mogelijk proberen over te gaan, niet alleen naar een uitvoeringsrapport, maar ook naar de uitvoering zelf.

Eind 2012 bedroeg de Vlaamse directe schuld 6,4 miljard euro. Dat is lager dan verwacht en dat komt omdat de vereffening van ESR8-kredieten voor participaties enige vertraging oploopt. Bovendien zal KBC, zoals het er nu naar uit ziet, een eerste schijf van zijn schuld terugbetalen met een bonus van 50 procent, goed voor 1,75 miljard euro. De Vlaamse schuldpositie zal daardoor aanzienlijk verbeteren en dat is goed nieuws.

Anderzijds blijft de Vlaamse Regering doorgaan met risicovolle participaties te financieren via schuld in plaats van eenmalige ontvangsten zoals het KBC-dividend. Deze eenmalige ontvangsten werden echter aangewend om een structurele hervorming en structurele besparingen af te wenden. Bijgevolg is er nu al meer dan 1 miljard euro ingeschreven voor risicovolle participaties. Het risicovolle karakter blijkt ook uit de afwaarderingen bij het Vlaams Innovatiefonds (Vinnof), de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), de mezzaninefinanciering en ARKimedes. Ook het Rekenhof bevestigt de tegenstrijdigheid tussen enerzijds de bijkomende participaties en anderzijds de officiële doelstelling tot schuldafbouw.

Ik rond af met de vaststelling dat de Vlaamse Regering officieel nog altijd vasthoudt aan Pact 2020 dat onder andere een schuldenvrij Vlaanderen als doelstelling heeft. Het Rekenhof en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen hebben al duidelijk gemaakt dat die streefdatum niet langer haalbaar is. Ik betreur dan ook de kortzichtige houding van de Vlaamse Regering om sinds het begin van deze legislatuur geen schuld af te bouwen. In 2011 had dit gekund en eigenlijk gemooten. Dat alles maakt dat er nog heel veel saneringswerk is voor de volgende regering. Wij zullen deze begrotingscontrole dan ook niet goedkeuren.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, het is spijtig dat u dit ontwerp van decreet niet kunt goedkeuren. Wij proberen u nochtans iedere keer van het tegendeel te overtuigen.

Wat het SALK betreft, is het juist dat de experten goed werk hebben geleverd en dat we stappen vooruit moeten zetten. U hebt gelijk. Men heeft ons 738 fiches bezorgd. Vorige week is er nog een vergadering met de provincie geweest om te weten welke prioriteiten zij wenst omdat ze ook 550 miljoen euro investeert. We hebben een vergaderdatum gepland op 16 juli, maar dan is het bouwverlof. Een aantal mensen zullen niet beschikbaar zijn, maar we gaan toch proberen om de taskforce in die periode samen te brengen om in dit belangrijk dossier stappen vooruit te kunnen zetten. Tot op vandaag zijn er natuurlijk nog geen massale ontslagen geweest. We mogen het wel niet te lang rekken, zodat we nog tijd hebben om een goed uitvoeringsplan op te maken.

Mijn tweede punt gaat over het Pact 2020. Als er een monitoring is en alles is positief, dan zijn er geen actuele vragen over. Ook de kranten zijn dan wat minder geïnteresseerd om erover te berichten. Goed, dat is 'fact of life'. Als iets positief is, krijgt het wat minder aandacht. Vlaanderen schuldenvrij krijgen, is nog altijd de betrachting. Collega Muylers heeft het al een paar keer gezegd dat wanneer men schulden aangaat om andere activa in bezit te krijgen, zoals participaties, daar ook activa tegenover staan. U moet dat in die zin bekijken. Dat wou ik nog even zeggen. Aangezien u geen actuele vragen hebt gesteld over het Pact 2020, ga ik ervan uit dat het u tevreden stelt.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik ga u moeten ontgoochelen. Het heeft een veel meer prozaïsche reden waarom er geen actuele vragen zijn: wij als oppositie beschikken niet over het rapport.

Minister-president Kris Peeters: Het is niet de eerste keer dat u vragen stelt op basis van krantenartikels waar u mogelijks zelf een bijdrage toe hebt geleverd om ze in de krant te krijgen. Maar dat is een algemene opmerking.

De heer Lode Vereeck: U maakt opnieuw een vergissing. Als er van mij cijfers in de krant verschijnen, dan is dat op basis van schriftelijke vragen en van cijfers die door de Vlaamse Regering worden aangeleverd en waarvan ik denk dat ze mogelijks de publieke opinie zouden interesseren. Nogmaals, ik bestrijd u altijd met uw eigen cijfers. Maar voor het Pact 2020 beschik ik niet over cijfers. Het is dan erg moeilijk om de euforische berichtgeving van eergisteren te kunnen weerleggen. Wij wachten inderdaad op de officiële cijfers die we dan eens rustig zullen bestuderen waarna er misschien wel een debat zal volgen.

Minister-president, begrijp ik het goed dat u met het SALK niet landt voor het bouwverlof, maar wel voor het politieke reces?

Minister-president Kris Peeters: Er was een datum geprikt, namelijk 16 juli, om de taskforce bij elkaar te roepen. Een aantal sociale partners hebben laten weten dat die datum in het bouwverlof valt.

De heer Lode Vereeck: Komt de taskforce dan vroeger samen?

Minister-president Kris Peeters: Wij proberen de datum van 16 juli aan te houden omdat we denken dan te kunnen landen met een aantal discussies. Voor alle duidelijkheid: de Vlaamse Regering had 16 juli geprikt. De reactie was dat het dan bouwverlof is en sommige sociale partners zich niet konden vrijmaken. Er wordt nu een oplossing gezocht om de vergadering van 16 juli alsnog te laten plaatsvinden.

De heer Lode Vereeck: Maar het is nog niet de vergadering die leidt tot het uitvoeringsrapport?

Minister-president Kris Peeters: Het is de bedoeling om een ontwerp van uitvoeringsrapport op tafel te leggen en er verder over te spreken. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik wil nog een amendement aankondigen. Mijn excuses aan de oppositie dat dit op het laatste moment gebeurt, maar het gaat om een eerder

technische aanpassing. Het principe is al voorgelegd in de commissie, maar er was een fout in het amendement geslopen, die nu wordt rechtgezet.

Moet ik het amendement, dat bij artikel 15 komt, nog toelichten?

De voorzitter: Dat kunt u straks doen. Ik stel voor dat het amendement wordt rondgedeeld, zodat iedereen daar kennis van kan nemen.

Mijnheer Vereeck, u hebt daarnet een aantal vragen gesteld over het SALK. Dat zijn ongeveer dezelfde vragen als de vragen uit een interpellatieverzoek dat de heer Chris Janssens heeft ingediend, over hetzelfde onderwerp. De heer Janssens was hier nu niet aanwezig, maar de minister-president heeft dus eigenlijk wel al op die vragen geantwoord.

Deze namiddag gaan we na de actuele vragen verder met het betoog van mevrouw Meuleman en de repliek van hetzij de minister van Financiën en Begroting, hetzij de minister-president.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.25 uur.*

■